

Munkedals
Kommun

FORUM

**Kallelse
Kultur- och utbildningsnämnden
2026-06-17**

Munkedals Kommuns värdegrund

**All kommunal verksamhet i Munkedals kommun
skall utgå ifrån alla människors lika värde**

Vårt uppdrag är att

- möta alla med respekt och eftertanke
- stödja människors strävan efter ett gott och tryggt liv
- göra mesta möjliga nytta för våra brukare
- arbeta för öppenhet, mångfald och tolerans
- samarbeta för att nå goda resultat

Det här gör vi genom att

- se till att god etik råder i alla sorters möten
- utgå från att alla människor vill och kan ta ansvar för sina liv
- alltid söka lösningar som stödjer och utvecklar invånare och verksamheter
- visa respekt för varandras arbete och professionalitet
- underlätta varandras arbete

KULTUR- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Mandattid: 2024-01-01 till 2026-12-31

Ledamöter	
Ordförande	Olle Olsson (KD)
1:e vice ordförande	Terje Skaarnes (SD)
2:e vice ordförande	Regina Johansson (S)
	Fredrik Roos Fylksjö (SD)
	Anders Persson (SD)
	Anders Siljeholm (M)
	Wilma Espenkrona (M)
	Yvonne Martinsson (S)
	Inger Orsbeck (S)
	Lars-Göran Sunesson (C)
	Thomas Högberg (L)

Ersättare	
	Bo Ericson (SD)
	Emilie Uttman Hellmér (SD)
	Erika Fast (SD)
	Ida Alfredsson (M)
	Lena Jernehed (M)
	Joel Fröne (KD)
	Rolf Bjelm (S)
	Leif Nilsson (S)
	Caritha Jacobsson (S)
	Hans-Olof Hansson (C)
	Jonas Johansson (V)

Inkallelseordning för ersättare

För ledamot tillhörande nedanstående partigrupp	Ersättare inträder i nedan angiven partigrupsordning
SD	SD, M, KD, C, S, V, L
M	M, SD, KD, C, S, L, V
KD	KD, SD, M, S, C, V, L
S	S, V, C, L
C	C, L, S, V
L	L, C, S, V
V	V, S, C, L

Kallelse/underrättelse

Rubrik	Kultur- och utbildningsnämnden
Tid:	onsdagen den 17 juni 2026 kl 09:00
Plats:	Kungsmarksskolan
Justeringsdatum:	2026-06-18
Justeringsperson:	<i>Föregående möte: Thomas Högberg (L)</i>
Ordförande:	Olle Olsson (KD)
Sekreterare:	Sabina Trohne

- Mötet hålls på Kungsmarksskolan, vi möts vid entrén.

-Kultur och friluftsutvecklare föredrar kl. 9.00.

Nr	Ärende	Anteckningar	Sida
1.	Fastställande av föredragningslista		-
2.	Kultur information till nämnd Dnr KUN-2026-000130		-
3.	Kulturstrategi Dnr KUN-2026-000131	<i>Närvarorätt personalföreträdare</i>	6
4.	Start av gymnasieprogram Dnr KUN-2026-000126	<i>Närvarorätt personalföreträdare</i>	8
5.	Samverkansavtal om naturbruksutbildning mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland Dnr KUN-2026-000125	<i>Närvarorätt personalföreträdare</i>	10
6.	Grundläggande granskning 2025 Dnr KUN-2026-000107	<i>Närvarorätt personalföreträdare</i>	45

7.	Anmälan om delegationsbeslut - maj 2026 Dnr KUN-2026-000005	<i>Närvarorätt personalföreträdare</i>	80
8.	Information till nämnd - juni 2026 Dnr KUN-2026-000006		-
9.	Information från presidiet - juni 2026 Dnr KUN-2026-000008		-
10.	Rapport från förtroendevalda - juni 2026 Dnr KUN-2026-000009		-
11.	Anmälan till huvudman om elevs oroande frånvaro - maj 2026 Dnr KUN-2026-000010		82
12.	Anmälan till huvudman om kränkande behandling - maj 2026 Dnr KUN-2026-000011		83
13.	Anmälan till huvudman om elevs avstängning maj 2026 - Grundskolan Dnr KUN-2026-000012		87
14.	Anmälan till huvudman om elevs avstängning maj 2026 - Frivilliga skolformen Dnr KUN-2026-000013		88

Diarienummer: KUN 2026-131

Datum: 2026-06-05

TJÄNSTESKRIVELSE

Christer Westlund
Förvaltningschef
Kultur och Utbildningsförvaltningen

Kulturstrategi Munkedal

Förslag till beslut

Kultur och utbildningsnämnden uppdrar åt förvaltningen att ta fram en kulturstrategi för Munkedal.

Sammanfattning

VG-regionen har sedan flera år arbetat aktivt med en regionövergripande kulturstrategi. Kultur spelar en viktig roll i en kommuns utveckling och i Munkedal finns idag en Kultur och Fritidsplan. Den planen fångar inte riktigt hela aspekten av kulturens roll i kommunen och förvaltningen föreslår nu att en Kulturstrategi för Munkedals kommun tas fram. Kulturstrategi Munkedal behöver vara i harmoni med VG-regionens kulturstrategi, men kan innehålla lokala dimensioner som kan få större utrymme i den lokala strategin.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-06-05.

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Hållbar utveckling – Ekonomisk dimension

Bedömning av ekonomiska konsekvenser ska alltid göras. Eventuell finansiering ska redovisas.

Hållbar utveckling – Social dimension

Vilka konsekvenser får beslutet

Hållbar utveckling – Miljömässig dimension

Vilka konsekvenser får beslutet

Christer Westlund
Förvaltningschef
Kultur- och utbildning

Beslutet skickas till:

Förvaltningschef

Diarienummer: KUN 2026-126

Datum: 2026-06-01

TJÄNSTESKRIVELSE

Christer Westlund
Förvaltningschef
Kultur och utbildningsförvaltningen

Start av Gymnasieprogram i Munkedal

Förslag till beslut

Kultur- och utbildningsnämnden beslutar att starta Teknikprogrammet med start hösten 2027.

Sammanfattning

I Munkedal finns nu på gymnasiet IM och Industritekniska programmet. Från näringslivets sida finns en stor efterfrågan på kvalificerad arbetskraft inom industrin. Industritekniska är ett bra exempel på ett nära samarbete mellan skola och näringsliv och eleverna får ofta jobb direkt efter utbildningen. Det finns också en efterfrågan på mer kvalificerad arbetskraft och Teknikprogrammet är en bra plattform för en utbildning i den riktningen. Teknikprogrammet är samtidigt en bra förberedelse för eftergymnasiala ingenjörsutbildningar. Teknikprogrammet ett högskoleförberedande program och har traditionellt sett ett relativt teoretiskt genomförande. Teknikprogrammet i Munkedal ska inkludera ett arbetsplatsförlagt lärande i samtliga årskurser för att tidigt och genomgående göra det möjligt för eleverna att både lära och omsätta sitt kunnande i verklighetsbaserade miljöer. För att fatta slutgiltigt beslut om att starta behöver förvaltningschef och rektor vara överens om att elevunderlaget är tillräckligt för en ekonomi i balans.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-06-01.

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Hållbar utveckling – Ekonomisk dimension

Ingen ekonomisk påverkan.

Hållbar utveckling – Social dimension

Möjliggör för fler elever att studera i Munkedal.

Hållbar utveckling – Miljömässig dimension

Inga konsekvenser

Christer Westlund
Förvaltningschef
Kultur och utbildningsförvaltningen

Beslutet skickas till:

Förvaltningschef Kultur- och utbildningsförvaltningen

Christer Westlund
Förvaltningschef

Dnr: KUN-2026-000125

Samverkansavtal om naturbruksutbildning mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland

Förslag till beslut

Kultur- och utbildningsnämnden beslutar att Munkedals kommun ska ingå i samverkansavtal om naturbruksutbildning mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i västra Götaland med start den 1 januari 2029.

Sammanfattning

Västra Götalandsregionen (VGR) bedriver naturbruksutbildning vid flera naturbruksskolor i regionen. VGR och kommunerna i Västra Götaland har sedan länge ett samverkansavtal som reglerar gymnasial naturbruksutbildning.

Ett nytt samverkansavtal har tagits fram för att ersätta nuvarande modell, som delvis bygger på skatteväxling mellan kommunerna och VGR. Den nya modellen innebär att skatteväxlingen avvecklas och att kommunernas finansiering av naturbruksutbildningen framöver enbart sker genom interkommunal ersättning (IKE). Avtalet börjar gälla den 1 januari 2029.

Bakgrunden till förändringen är kritik från flera kommuner mot nuvarande finansieringsmodell, särskilt från kommuner där regionala naturbruksskolor lagts ned och ersatts av fristående huvudmän däribland Munkedals kommun. Den nya modellen bedöms vara mer rättvis, transparent och i linje med gängse finansieringsprinciper inom gymnasieskolan.

Avtalet är frivilligt och regleras enligt skollagen. För att avvecklingen av skatteväxlingen ska kunna genomföras krävs att beslut fattas i både regionen och kommunerna samt att Finansdepartementet informeras senast den 31 augusti 2028.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-06-08.

Protokollsutdrag från beredningen för hållbar utveckling - Samverkansavtal om naturbruksutbildning.

Samverkansavtal om naturbruksutbildning mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland.

Bilaga 1. Samverkansavtal om naturbruksutbildning mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland 2029–2032.

Bilaga 2. Genomgång av samtliga ändringar i slutliga avtalet jämfört med remissversionen 2026-04-16.

Bilaga 3. Överblick och omhändertagande av samtliga inkomna inspel från remissomgången 2026-04-16.

Frågor och svar om regionalt samverkansavtal om naturbruksutbildning 2029–2032.

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Hållbar utveckling – Ekonomisk dimension

Beslutet innebär att Munkedals kommun endast betalar interkommunal ersättning för de elever som faktiskt studerar inom VGR:s naturbruksutbildningar. Skatteväxlingen avvecklas, vilket bedöms ge en mer kostnadsrättvis fördelning.

Hållbar utveckling – Social dimension

Beslutet säkerställer fortsatt tillgång till naturbruksutbildning för elever i kommunen på regional nivå.

Hållbar utveckling – Miljömässig dimension

Beslutet bedöms inte medföra några direkta miljömässiga konsekvenser.

Christer Westlund
Förvaltningschef
Kultur- och utbildningsförvaltningen

Beslutet skickas till:
Västra götalandetsregionen

Tjänsteutlåtande

Datum 2026-04-08

Diarienummer RS 2026-00395

Västra Götalandsregionen**Koncernkontoret**

Handläggare: Anders Carlberg

Telefon: 0708-821541

E-post: anders.carlberg@vgregion.se

Till beredningen för hållbar utveckling

Samverkansavtal om naturbruksutbildning mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland

Förslag till beslut

Beredningen för hållbar utveckling föreslår att regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar följande:

1. Regionfullmäktige godkänner samverkansavtal om naturbruksutbildning mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland, med start den 1 januari 2029.

Sammanfattning av ärendet

Västra Götalandsregionen (VGR) förvaltar och bedriver utbildningsverksamhet på fem platser i Västra Götaland – Naturbruksskolorna Svenljunga, Sötåsen och Uddetorp samt Axevalla Hästcentrum. För närvarande pågår även verksamhet på Angereds gård men denna är under avveckling. Cirka 675 ungdomar i gymnasieåldern studerar vid naturbruksskolorna.

VGR och länets 49 kommuner har ett samverkansavtal som reglerar utbildningar inom gymnasieskolan inklusive introduktionsprogrammen Programinriktat val och Yrkesintroduktion samt anpassad gymnasieskola. VGR:s naturbruksförvaltning bedriver även komvux samt yrkeshögskoleutbildning men dessa regleras inte av avtalet.

Postadress:
Regionens Hus
462 80 Vänersborg

Besöksadress:
Residenset, Torget
Vänersborg

Telefon:
010-441 00 00
E-post:
regionstyrelsen@vgregion.se

Webbplats:
www.vgregion.se

Finansieringen av gymnasieutbildningen sker genom tre bidrag; interkommunal ersättning (IKE) från kommunerna till VGR, skattefinansiering från kommunerna genom skatteväxling samt ägarbidrag från VGR till förvaltningen. Det senare var inte en del av den ursprungliga modellen men har vuxit fram i takt med att kostnaderna för utbildningen har ökat i snabbare takt än intäkten via skatteväxlingen. Mellanskillnaden har täckts av VGR. När många elever sökt sig till skolorna eller när kostnaden för utbildningen har ökat snabbare än skatteunderlaget, har mellanskillnaden ökat.

De tre intäktskällorna har för närvarande följande andelar av den totala inkomsten till utbildningen:

- 50 procent IKE
- 13 procent ägarbidrag¹
- 37 procent genom skatteväxlingen

Föreliggande avtal som ska gälla från 2029-01-01 har renodlat finansieringen. Finansieringen från kommunerna kommer enbart att ske genom IKE. När det nya avtalet träder i kraft ska skatteväxlingen vara avvecklad. I och med att skatteväxlingen för naturbruksutbildningen mellan VGR och kommunerna i Västra Götaland avvecklas erbjuds kommunerna att ingå ett sekundärt samverkansavtal som regleras enligt skollagen. Det sekundära samverkansavtalet är frivilligt till skillnad från tidigare samverkansavtal mellan VGR och kommunerna som samtliga kommuner var tvungna att ingå i eftersom det byggde på skatteväxling.

Orsaken till att ett nytt avtal tagits fram som ersätter den modell som använts sedan regionen grundades, är den kritik som vissa kommuner riktat mot det befintliga avtalet. Dessa kommuner har varit kritiska mot skatteväxlingen – att samtliga 49 kommuner i Västra Götaland avstår skatt till regionen för att finansiera regional naturbruksutbildning. Kritiken blev stark på grund av att VGR-skolor lades ner i några kommuner (Munkedal, Vänersborg och Mark). Dessa kom att ersättas av naturbruksskolor med enskilda huvudmän. För kommunerna med de nedlagda VGR-skolorna uppstod situationen att de deltog i finansieringen av VGR:s skolor men hade mycket få elever på dessa skolor. Flertalet elever i dessa kommuner studerade i stället på friskolorna som vuxit

¹ 13 % är en ungefärlig uppskattning, som varierar år från år. VGR har även bidragit med ersättning till kommuner i Västra Götaland som har elever som studerar på naturbruksskolor utanför Västra Götaland. Denna "utomlänsersättning", som finansierats av VGR och reglerats i tidigare avtal, har de senaste åren uppgått till närmare 25 mkr.

fram sedan VGR:s skolor lagt ner. För dessa elever fick kommunerna betala fullt pris och kunde inte tillgodogöra sig finansieringen som kom genom skatteväxlingen. Det upplevs som orättvist att kommunerna är med och finansierar VGR-skolorna samtidigt som de betalar fullt pris för de elever som går på friskolorna.

Det är grunden för kritiken och för kravet att ett nytt avtal ska tas fram som fullt ut bygger på interkommunal ersättning, vilket är den gängse metoden för kommuner att finansiera elever som studerar på skola med annan kommunal huvudman eller med regional huvudman.

Under 2024 tillsattes en utredning under ledning av en extern utredare, som primärt syftade till att utreda en alternativ modell till dagens samverkansavtal. Utredningen slutrapporterades till beredningen för hållbar utveckling och regionstyrelsen i april 2025, och låg till grund för det fortsatta arbetet med att ta fram ett nytt avtal.

Besluten i VGR och kommunerna att skatteväxlingen upphör att gälla från 2029-01-01 ska meddelas finansdepartementet före den 1 september året innan avvecklingen, alltså senast den 31 augusti 2028.

Beredningen för hållbar utveckling planerade att behandla samverkansavtalet vid ett extrainsatt sammanträde den 19 mars 2026. Efter att handlingarna inför sammanträdet skickats ut inkom ett antal kommuner med ändringsförslag. Sammanträdet ställdes in för att ärendet skulle hinna beredas ytterligare av den politiska arbetsgruppen, vilket skedde den 23 mars. Samverkansavtalet behandlas därför vid ett nytt extrainsatt sammanträde den 16 april 2026.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Det sekundära samverkansavtal som ska gälla från 2029-01-01 innehåller väsentliga förändringar jämfört med tidigare avtalsmodell. Dessa kan sammanfattas med:

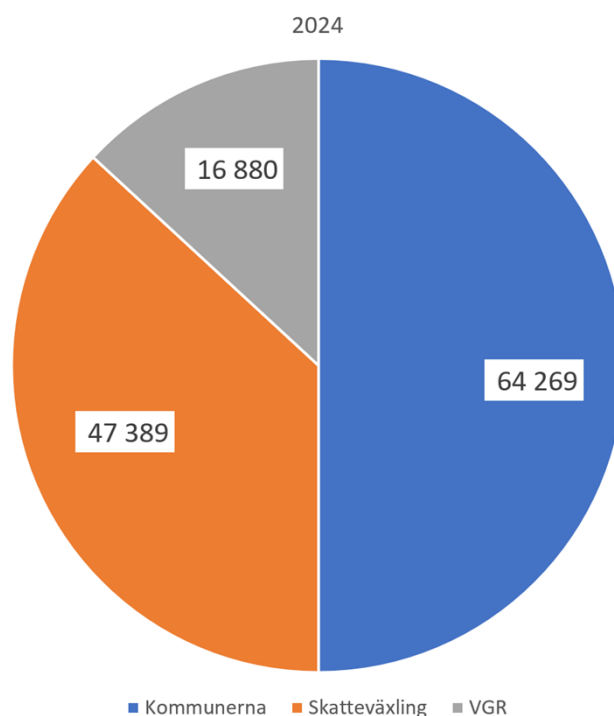
- Avtalet är frivilligt för kommunerna
- Skatteväxlingen mellan kommunerna och VGR är borttagen
- Respektive gymnasieelev finansieras helt genom IKE
- VGR:s direkta ägarbidrag (ca 13 procent) för att fylla ut mellanskillnaden mellan IKE och intäkterna genom skatteväxlingen är borta
- Utomlänserättningen är borttagen

Dessa förändringar är resultatet av en anpassning av avtalet till gällande nationellt regelverk för gymnasiet.

Jämförelse mellan VGR:s ekonomiska åtagande i den gamla avtalsmodellen och det nya avtalet

I det gamla avtalet förband sig VGR att finansiera naturbrukselever på gymnasieskolor utanför länet. Kostnaden uppgick till nästan 25 miljoner kronor under 2025. Den kostnaden för VGR försvinner i det nya avtalet.

Historiskt har VGR finansierat mellanskillnaden mellan intäkterna till naturbruksutbildningen via skatteväxlingen från kommunerna och intäkterna genom den interkommunala ersättningen. Mellanskillnaden har ökat i takt med att kostnaderna för utbildningen har vuxit över tid. De senaste åren har inflationen varit kostnadsdrivande. Se finansieringen av utbildningens kostnader år 2024 fördelat mellan kommunerna, skatteväxlingen och VGR i diagrammet nedan:

I det nya avtalet försvinner även det åtagandet. Sammantaget minskar VGR:s bidrag till naturbruksutbildningen med omkring 41 miljoner kronor med de kostnadsnivåer som gäller 2024 och 2025. Beloppet kan öka eller minska fram till införandet av det nya avtalet 2029-01-01.

Införandet av interkommunal ersättning som enda finansieringsmetod innebär att beroendet mellan VGR och kommunerna ökar. Flera kommuner har uttryckt

önskemål om insyn i skolornas verksamhetsplanering inklusive ekonomiska förhållanden som ett led i att skapa trygghet kring skolornas kostnadseffektiva drift. Det är viktigt att hitta former som uppfattas som legitima och stärker förtroendet mellan parterna. Funktioner i avtalet som den politiska styrgruppen, ledningsrådet samt det årliga mötet för VGR och avtalskommunerna, har rollen att stärka samverkan.

Kommunerna efterlyser i remissyttranden även VGR:s fortsatta ekonomiska engagemang i kompetensförsörjningen inom gröna näringar i allmänhet och naturbruksutbildningen i synnerhet. En bakomliggande orsak till att kommunerna önskar att VGR:s åtagande ska tydliggöras i avtalet är att VGR historiskt bidragit med resurser till utbildningen, men att en finansieringsmodell som är helt baserad på interkommunal ersättning, där även "utomlänsersättningen" tagits bort, inte med automatik leder till att VGR bidrar ekonomiskt till utbildningen.

För att förtydliga VGR:s fortsatta engagemang genom det regionala utvecklingsansvaret framgår i det slutliga avtalet – under punkt 7. Parternas samverkan och ansvar – att "de gröna näringarna är högt prioriterade i den regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland, liksom insatser för kompetensförsörjningen av lant- och skogsbruksnäringen."

Detta innebär att VGR prioriterar de gröna näringarnas kompetensförsörjning resursmässigt inom ramen för VGR:s regionala utvecklingsansvar. I den regionala utvecklingsstrategin är "gröna och skogliga näringar" samt livsmedel utpekade som områden av "särskilt stor betydelse". Omfattningen av insatser för att nå dessa mål beslutas i miljö- och regionutvecklingsnämndens budgetprocess.

Förändringar i avtalet jämfört med remissversionen

Ett antal förändringar har genomförts i det slutliga avtalet jämfört med remissversionen som skickades ut till kommunerna under perioden 2025-11-10 och 2026-02-10. Det finns både förändringar i sak, vissa redaktionella ändringar samt omdisponeringar av text utan att innehållet är ändrat. Synpunkter från kommunerna har bland annat kunnat hanteras genom att SKR:s skoljurister anlitas för att göra bedömningar. SKR har både kommuner och regioner som uppdragsgivare och deras neutralitet och expertis gör dem lämpade för adekvata avvägningar. Deras synpunkter och konkreta förslag på formuleringar har varit vägledande för den politiska beredningsgruppens slutliga ställningstagande i frågor där kommunen föreslagit ändringar i förhållande till remissversionen.

För att ändringarna i det slutliga avtalet i förhållande till remissavtalet ska bli tydliga bifogas två dokument – bilaga 2 och 3 – förutom själva avtalet (bilaga 1):

- Bilaga 1. Samverkansavtal om naturbruksbruksutbildning mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland 2029 – 2032 (för beslut)
- Bilaga 2. Genomgång av samtliga ändringar i slutliga avtalet jämfört med remissversionen (ett samlat dokument där remissförslaget i vänsterspalten kan jämföras avsnittsvis med det slutliga avtalet i högerspalten; för kännedom)
- Bilaga 3. Överblick och omhändertagande av samtliga inkomna inspel från remissomgången (beskriver synpunkterna som inkommit på avtalet i remissyttrandena, förklarande kommentarer kring dessa och hur de omhändertagits; för kännedom).

Finansiering och resurskonsekvenser av beslutet

Genom skatteväxlingen har skolorna haft en intäkt som varit oberoende av fluktuationer i antalet elever, och den mekanismen försvinner i och med det nya avtalet. Detta introducerar ett mått av osäkerhet i planering och styrning av verksamheten. Det nya avtalet innebär med andra ord osäkerheter och variationer i intäkterna till naturbruksförvaltningen eftersom intäkterna enbart baseras på antalet elever som går på skolorna. I tider av ökande elevantal ökar såväl kostnader som intäkter men genom skalfördelar kan intäkterna öka mer. När elevantalet minskar uppstår överkapacitet i vissa resurser och det finns risk att kostnaderna minskar mindre än intäkterna, trots anpassningar av verksamheten.

För VGR:s del innebär den nya finansieringsmodellen att VGR inte längre står för ett kompensatoriskt ägarbidrag på drygt 40 miljoner kronor årligen (enligt kostnadsnivåerna 2024). Driftbidrag och ägarambitioner för att bedriva naturbruksutbildning- och verksamhet på ett ändamålsenligt sätt behöver hanteras inom ramen för ordinarie budgetprocesser inom VGR.

Genomförande och uppföljning av beslut

VGR kommer att fatta beslut om avtalet genom regionfullmäktige under våren 2026. Samtliga kommuner har möjlighet att följa likartad tidplan med beslut under första halvåret eller kvartal tre 2026. För VGR:s del undertecknas avtalet av regionstyrelsens ordförande.

Det bedöms som önskvärt att kommunerna tar beslut under innevarande mandatperiod då befintliga politiska församlingar har en god kännedom om det regionala samverkansavtalet för naturbruksutbildning och framtagandet av det nya avtalet som pågått sedan våren 2023.

Formellt finns dock möjlighet att ansluta sig till avtalet även under 2027. Dock uppmanas parterna att besluta om avtalet så snart som möjligt med hänsyn till att VGR och kommunerna ska besluta om att avveckla skatteväxlingen i god tid före den 30 september 2028.

Beredning

Arbetet med att ta fram ett nytt samverkansavtal har pågått under perioden 2023 – 2026. Beredningsarbetet har primärt skett inom beredningen för hållbar utveckling där en särskild politisk beredningsgrupp har utsetts med representanter för VGR och kommunalförbunden i Västra Götaland. Den politiska beredningsgruppen har fungerat som en styrgrupp för arbetet och som referensgrupp för utredningen för framtagande av ett nytt avtal som genomfördes hösten 2024 till våren 2025. Information har även skett löpande i miljö- och regionutvecklingsnämnden, styrelsen för naturbruk samt regionstyrelsen.

Koncernkontoret

Helena L Nilsson
Regionutvecklingsdirektör

Gustaf Zettergren
Avdelningschef forskning,
omställning och kompetens

Bilagor som ingår i beslutsunderlaget

- Bilaga 1. Samverkansavtal om naturbruksbruksutbildning mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland 2029 – 2032
- Bilaga 2. Genomgång av samtliga ändringar i slutliga avtalet jämfört med remissversionen
- Bilaga 3. Överblick och omhändertagande av samtliga inkomna inspel från remissomgången

Tidigare beslut

- Beredningen för hållbar utveckling, 2026-02-19, § 3 Sammanställning av remissvar om samverkansmodell för naturbruksutbildning
- Beredningen för hållbar utveckling, 2025-11-06, § 34 Information om nytt samverkansavtal för naturbruksutbildning inför remissomgång
- Beredningen för hållbar utveckling, 2025-04-03, § 11 Information om utredning om en ny modell för samverkan mellan kommunerna och Västra Götalandsregionen om naturbruksutbildning

Ytterligare information

[Utredning om ny modell för samverkan mellan VGR och kommunerna om gymnasial naturbruksutbildning, version 2025-03-25](#)

Besluten skickas till

Beredningen för hållbar utvecklings beslut skickas till:

- Samtliga 49 kommuner, för genomförande

Regionfullmäktiges beslut skickas för kännedom till:

- Skaraborgs kommunalförbund, info@skaraborg.se
- Fyrbodals kommunalförbund, kansli@fyrbodals.se
- Sjuhärads kommunalförbund Boråsregionen, info@borasregionen.se
- Göteborgsregionens kommunalförbund, gr@goteborgsregionen.se
- Styrelsen för naturbruksförvaltningen
- Miljö- och regionutvecklingsnämnden
- Emil Gisslow, ekonomidirektör

Protokoll från beredningen för hållbar utveckling, 2026-04-16

§ 8

Samverkansavtal om naturbruksutbildning mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland

Diarienummer RS 2026-00395

Beslut

Beredningen för hållbar utveckling föreslår att regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar följande:

1. Regionfullmäktige godkänner samverkansavtal om naturbruksutbildning mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland, med start den 1 januari 2029.

Sammanfattning av ärendet

Västra Götalandsregionen (VGR) förvaltar och bedriver utbildningsverksamhet på fem platser i Västra Götaland – Naturbruksskolorna Svenljunga, Sötåsen och Uddetorp samt Axevalla Hästcentrum. För närvarande pågår även verksamhet på Angereds gård men denna är under avveckling. Cirka 675 ungdomar i gymnasieåldern studerar vid naturbruksskolorna.

VGR och länets 49 kommuner har ett samverkansavtal som reglerar utbildningar inom gymnasieskolan inklusive introduktionsprogrammen Programinriktat val och Yrkesintroduktion samt anpassad gymnasieskola. VGR:s naturbruksförvaltning bedriver även komvux samt yrkeshögskoleutbildning men dessa regleras inte av avtalet.

Finansieringen av gymnasieutbildningen sker genom tre bidrag; interkommunal ersättning (IKE) från kommunerna till VGR, skattefinansiering från kommunerna genom skatteväxling samt ägarbidrag från VGR till förvaltningen. Det senare var inte en del av den ursprungliga modellen men har vuxit fram i takt med att kostnaderna för utbildningen har ökat i snabbare takt än intäkten via skatteväxlingen. Mellanskillnaden har täckts av VGR. När många elever sökt sig

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:

Protokoll från beredningen för hållbar utveckling, 2026-04-16

till skolorna eller när kostnaden för utbildningen har ökat snabbare än skatteunderlaget, har mellanskillnaden ökat.

De tre intäktskällorna har för närvarande följande andelar av den totala inkomsten till utbildningen:

- 50 procent IKE
- 13 procent ägarbidrag¹
- 37 procent genom skatteväxlingen

Föreliggande avtal som ska gälla från 2029-01-01 har renodlat finansieringen. Finansieringen från kommunerna kommer enbart att ske genom IKE. När det nya avtalet träder i kraft ska skatteväxlingen vara avvecklad. I och med att skatteväxlingen för naturbruksutbildningen mellan VGR och kommunerna i Västra Götaland avvecklas erbjuds kommunerna att ingå ett sekundärt samverkansavtal som regleras enligt skollagen. Det sekundära samverkansavtalet är frivilligt till skillnad från tidigare samverkansavtal mellan VGR och kommunerna som samtliga kommuner var tvungna att ingå i eftersom det byggde på skatteväxling.

Orsaken till att ett nytt avtal tagits fram som ersätter den modell som använts sedan regionen grundades, är den kritik som vissa kommuner riktat mot det befintliga avtalet. Dessa kommuner har varit kritiska mot skatteväxlingen – att samtliga 49 kommuner i Västra Götaland avstår skatt till regionen för att finansiera regional naturbruksutbildning. Kritiken blev stark på grund av att VGR-skolor lades ner i några kommuner (Munkedal, Vänersborg och Mark). Dessa kom att ersättas av naturbruksskolor med enskilda huvudmän. För kommunerna med de nedlagda VGR-skolorna uppstod situationen att de deltog i finansieringen av VGR:s skolor men hade mycket få elever på dessa skolor. Flertalet elever i dessa kommuner studerade i stället på friskolorna som vuxit fram sedan VGR:s skolor lagt ner. För dessa elever fick kommunerna betala fullt pris och kunde inte tillgodogöra sig finansieringen som kom genom skatteväxlingen. Det upplevs som orättvist att kommunerna är med och

¹ 13 % är en ungefärlig uppskattning, som varierar år från år. VGR har även bidragit med ersättning till kommuner i Västra Götaland som har elever som studerar på naturbruksskolor utanför Västra Götaland. Denna "utomlänsersättning", som finansierats av VGR och reglerats i tidigare avtal, har de senaste åren uppgått till närmare 25 mkr.

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:

Protokoll från beredningen för hållbar utveckling, 2026-04-16

finansierar VGR-skolorna samtidigt som de betalar fullt pris för de elever som går på friskolorna.

Det är grunden för kritiken och för kravet att ett nytt avtal ska tas fram som fullt ut bygger på interkommunal ersättning, vilket är den gängse metoden för kommuner att finansiera elever som studerar på skola med annan kommunal huvudman eller med regional huvudman.

Under 2024 tillsattes en utredning under ledning av en extern utredare, som primärt syftade till att utreda en alternativ modell till dagens samverkansavtal. Utredningen slutrapporterades till beredningen för hållbar utveckling och regionstyrelsen i april 2025, och låg till grund för det fortsatta arbetet med att ta fram ett nytt avtal.

Besluten i VGR och kommunerna att skatteväxlingen upphör att gälla från 2029-01-01 ska meddelas finansdepartementet före den 1 september året innan avvecklingen, alltså senast den 31 augusti 2028.

Beredningen för hållbar utveckling planerade att behandla samverkansavtalet vid ett extrainsatt sammanträde den 19 mars 2026. Efter att handlingarna inför sammanträdet skickats ut inkom ett antal kommuner med ändringsförslag. Sammanträdet ställdes in för att ärendet skulle hinna beredas ytterligare av den politiska arbetsgruppen, vilket skedde den 23 mars. Samverkansavtalet behandlas därför vid ett nytt extrainsatt sammanträde den 16 april 2026.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande daterat 2026-04-08

Skickas till

Beredningen för hållbar utvecklings beslut skickas till:

- Samtliga 49 kommuner, för genomförande

Regionfullmäktiges beslut skickas för kännedom till:

- Skaraborgs kommunalförbund, info@skaraborg.se
- Fyrbodals kommunalförbund, kansli@fyrbodals.se
- Sjuhärads kommunalförbund Boråsregionen, info@borasregionen.se
- Göteborgsregionens kommunalförbund, gr@goteborgsregionen.se

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:

Protokoll från beredningen för hållbar utveckling, 2026-04-16

- Styrelsen för naturbruksförvaltningen
- Miljö- och regionutvecklingsnämnden
- Emil Gisslow, ekonomidirektör

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
------------	------------	------------	------------------------

Samverkansavtal om naturbruksbruksutbildning mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland

Från och med 2029-01-01

Innehållsförteckning

1. Avtalsparter
2. Syfte med samverkansavtal
3. Omfattning
4. Avtalstid
5. Lagstiftning
6. Ekonomi
 - 6.1 Interkommunal ersättning– gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan
 - 6.1.1 Hur ersättningen beräknas
 - 6.1.2 Hur den interkommunala ersättningen betalas
 - 6.1.3 Elevresor, inackordering och skolskjuts
7. Parternas samverkan och ansvar
 - 7.1 Politiskt samråd Naturbruk
 - 7.2 Ledningsråd Naturbruk
 - 7.3 Möte mellan kommunala avtalsparterna och Västra Götalandsregionen
 - 7.4 Västra Götalandsregionens ansvar för utbildningen
 - 7.5 Kommunens ansvar
8. Force majeure
9. Tvister
10. Underskrifter

Samverkansavtal om naturbruksutbildning mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland 2029 - 2032

1. Avtalsparter

Avtalsparter i avtalet är Västra Götalandsregionen ('regionen', 'VGR') och var och en av de 49 kommunerna i Västra Götaland ('kommunerna') som anslutit sig till avtalet. För att avtalet ska gälla måste parterna teckna avtalet. I avtalet benämns kommunerna och regionen gemensamt som 'parterna'.

2. Syfte med samverkansavtal

En region får anordna utbildningar på sådana nationella program som avser naturbruk och introduktionsprogrammet programinriktat val som är inriktat mot det nationella programmet. Därutöver får en region, efter överenskommelse med en kommun anordna introduktionsprogrammet yrkesintroduktion. Detta regleras i 15 kap. 31 § och 17 kap. 17 och 18 §§ skollagen. Efter överenskommelse med en kommun får en region även anordna utbildning i anpassade gymnasieskolan på nationella program, det regleras i 18 kap. 29 § skollagen.

Avtalet syftar till att elever i kommuner i Västra Götaland som ansluter sig till avtalet ska ha tillgång till moderna naturbruksutbildningar med hög kvalitet till självkostnadspris inom gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola. Avtalet ska vidare stärka och främja samverkan mellan parterna med målet att vidareutveckla kompetensförsörjningen och stimulera en hållbar utveckling inom naturbruksområdet.

Avtalet är ett sekundärt samverkansavtal. Avtalet utgår från regleringen i 15 kap. 30 a § skollagen (2010:800). Syftet med samverkansavtalet är att förstärka ett allsidigt utbildningsutbud och sörja för kompetensförsörjningen i regionen.

De elever som bor i kommuner som ingår i avtalet kommer tas emot i första hand till de nationella program och de introduktionsprogram som anordnas för en grupp elever av regionen. De elever som söker till utbildning som anordnas för en enskild elev kommer tas emot till regionens utbildning utifrån individuell bedömning. Därmed kommer elever konkurrera om plats på lika villkor med övriga sökande i de kommuner som ingått avtalet.

3. Omfattning

Avtalet omfattar naturbruksprogrammet inom gymnasieskolan, programmet för skog, mark och djur inom den anpassade gymnasieskolan, introduktionsprogrammen programinriktat val för grupp av elever eller för enskild elev och yrkesintroduktion för grupp av elever eller för enskild elev.

Utbildningarna erbjuds vid skolenheterna:

- Naturbruksskolan Sötåsen,

med inriktningarna lantbruk, djurvård och trädgård inom gymnasieskolan samt skog, mark och djur inom anpassad gymnasieskola.

- Naturbruksskolan Svenljunga,

med inriktningarna skogsbruk samt naturturism.

- Naturbruksskolan Uddetorp,

med inriktningen lantbruk.

- Axevalle hästcentrum,

med inriktning hästhållning.

Programinriktat val och Yrkesintroduktion för grupp av elever och/eller för enskild elev kan anordnas på samtliga enheter i mån av plats.

De termer som används för att dela in och beskriva ovan nämnda program och utbildningar kan komma att ändras enligt nationella beslut, utan att avtalet behöver tecknas om. I de fall väsentliga förändringar blir aktuella ska parterna uppta förhandlingar.

För de fall att regionen kommer att anordna och erbjuda naturbruksutbildning vid ytterligare någon skolenhet ska samtliga villkor i detta avtal även gälla för denna utbildning.

Beslutade ändringar läggs som bilagor till avtalet och publiceras på VGRs naturbruksförvaltnings webb där samverkansavtalet finns.

4. Avtalstid

Avtalet gäller från och med 2029-01-01. Avtalstiden är fyra (4) år med en uppsägningstid på tolv (12) månader. Avtalet löper tills vidare i fyraårscykler med en uppsägningstid på 12 månader före respektive cykels avslut. En översyn av avtalsvillkor gällande utbildningsutbud och därmed sammanhängande frågor görs dock årligen inom ramen för parternas samverkan. Uppsägning ska ske genom skriftlig begäran till de parter som undertecknat avtalet. Vid uppsägning av samverkansavtalet har elever som påbörjat utbildning utifrån samverkansavtalet rätt att fullfölja den.

Om det under avtalstiden fattas beslut på nationell nivå som väsentligt ändrar förutsättningarna i detta avtal kan omförhandling eller uppsägning av avtalet i dess helhet ske.

5. Lagstiftning

Avtalet avser utbildningar som regleras genom skollagen (2010:800), gymnasieförordningen (2010:2039) samt därtill anslutande reglering.

Regionen följer även andra relevanta regelverk för de jordbruk, skogsbruk, djurhållning mm som bedrivs i naturbruksskolornas regi.

6. Ekonomi

6.1 Interkommunal ersättning– gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan

6.1.1 Hur ersättningen beräknas

Utgångspunkten för ersättning från kommunerna till regionen i samverkansavtalet är bestämmelserna om interkommunal ersättning i skollagen.

Regionen erbjuder gymnasieutbildning till självkostnadspris.

Kostnaderna för gymnasieskolans naturbruksprogram skiljer sig mellan inriktningarna, varför varje inriktning har sitt eget pris.

Interkommunal ersättning för

- gymnasieskolans naturbruksprogram sker enligt 16 kap. 50-51 §§ skollagen,
- introduktionsprogrammet programinriktat val beräknas enligt 17 kap. 23-24 §§ skollagen,
- introduktionsprogrammet yrkesintroduktion beräknas utifrån anordnarens självkostnad, och för
- anpassade gymnasieskolans program för skog, mark och djur sker enligt 19 kap. 43-44 §§ skollagen.

Den interkommunala ersättningen beräknas och fastställs varje år av regionen efter samråd med kommunernas representanter i Ledningsråd Naturbruk. Som ledning för hur ersättningen beräknas används reglerna om ersättning till fristående skolor i tillämpliga delar. Priserna ska vara fastställda senast den 10 december året innan de börjar gälla och framgår av protokollet från Ledningsrådet.

Regionen ansvarar för extra anpassning och särskilt stöd till elever enligt skollagens krav. I de fall en elev har omfattande behov av särskilt stöd, kan regionen och kommunen träffa en överenskommelse om utökad interkommunal ersättning, efter ansökan från naturbruksförvaltningen

Gymnasieutbildningarna bedrivs med egen resultatenhet där ekonomin och det egna kapitalet redovisas till Ledningsråd Naturbruk, senast den 10 mars varje år. Informationen ska på nästkommande sammanträde därefter lämnas till Politiskt Samråd Naturbruk.

Flera av naturbruksförvaltningens kostnader delas av gymnasieskolan, anpassad gymnasieskola och vuxenutbildningen samt verksamheterna vid kompetenscentra. Allokeringen av kostnaderna görs med hänsyn till den faktiska användningen av resurser.

Kostnaderna för skolornas elevinternat ingår inte i beräkningen av priset, utan faktureras berörda vårdnadshavare separat.

6.1.2 Hur den interkommunala ersättningen betalas

Avstämning av antalet elever sker en gång per månad och interkommunal ersättning (IKE) betalas månadsvis av kommunerna efter faktura från regionen.

Om eleven inte hinner slutföra sina studier enligt plan kommer utbildningstiden förlängas först efter överenskommelse med hemkommunen.

6.1.3 Elevresor, inackordering och skolskjuts

Hemkommunen lämnar ekonomiskt stöd till elever som behöver inackordering på grund av skolgången, enligt 15 kap. 32 § och 18 kap. 32 § skollagen.

Hemkommunen ansvarar för elevresor mellan bostad och skola för elever i gymnasieskolan som inte har inackorderingstillägg. Omfattningen av hemkommunens ansvar och reseersättningarnas storlek regleras i lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor och anslutande förordning.

Hemkommunen ansvarar även för kostnader för skolskjuts för de elever i anpassade gymnasieskolan som har behov av det, enligt 18 kap. 30–31 §§ skollagen. Inför hemkommunens beslut ska samråd ske mellan VGR och kommunen i de fall som det bedöms att skolskjutsen behöver ombesörjas med till exempel taxiresor.

Omfattningen av hemkommunens ansvar och reseersättningarnas storlek regleras i lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor och anslutande förordning. Det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) är en obligatorisk del av gymnasieutbildningen. För en elev utan

inackorderingstillägg står kommunen för resekostnader inom Västra Götaland, mellan elevens bostad och platsen för APL. Regionen svarar däremot för eventuella resekostnader när platsen för APL ligger utanför Västra Götaland.

I de fall gymnasieeleverna har inackorderingstillägg svarar regionen för resekostnader mellan elevernas bostad och platsen för APL.

7. Parternas samverkan och ansvar

Samrådet och ledningsrådet syftar till att underlätta det gemensamma ansvarstagandet och samverkan mellan parterna. Regionen ansvarar för att kalla till möten, att leda dem samt ge administrativt stöd till samrådet och ledningsrådet.

7.1 Politiskt Samråd Naturbruk

Politiskt Samråd Naturbruk ska på en övergripande och strategisk nivå främja den regionala naturbruksutbildningens verksamhet och utveckling.

Samrådet ska bidra till att avtalet övervakas, följs upp och vårdas, samt att verksamhetens resurssättning diskuteras. Samrådet ska årligen lämna synpunkter avseende utbildningarnas prissättning, strategiska inriktning, dimensionering och ekonomi, till miljö- och regionutvecklingsnämnden inför att dess uppdrag till styrelsen för naturbruk fastställs.

Samrådet träffas en gång per termin och består av fyra representanter från kommunerna samt fyra representanter från regionen. Parterna utser själva de förtroendevalda som ska ingå i samrådet, och regionen är sammankallande och leder mötena. Arbetsformerna i övrigt beslutas gemensamt i samrådet.

7.2 Ledningsråd Naturbruk

Ledningsråd Naturbruk bereder alla ärenden till samrådet och ska därutöver bevaka frågor på nationell, regional och kommunal nivå som påverkar avtalets förutsättningar. Förvaltningsledningen och Ledningsrådet för dialog inom ramen för planering av verksamhet och ekonomi.

Ledningsrådet träffas två gånger per termin och utgörs av tjänstepersoner med fem representanter från kommunerna samt fem representanter från regionen. Kommunernas ledamöter utses av kommunalförbunden. En representant för kommunalförbunden i Västra Götaland har en plats i ledningsrådet och regionen är sammankallande samt leder mötena. Arbetsformerna i övrigt beslutas gemensamt i ledningsrådet.

7.3 Möte mellan kommunala avtalsparterna och Västra Götalandsregionen

För att öka kunskapen om naturbruksförvaltningens verksamhet och programinriktningar samt förbättra dialogen mellan utbildningshuvudman och kommunala avtalsparter kommer parterna att få möjlighet att träffas vid ett årligt möte. Mötena förbereds i Ledningsrådet.

7.4 Västra Götalandsregionens ansvar för utbildningen

Som huvudman ansvarar Västra Götalandsregionen för att aktuella utbildningar följer relevant lagstiftning i skollagen och anslutande reglering.

Miljö- och regionutvecklingsnämnden är ansvarig nämnd och utbildningen hanteras av naturbruksförvaltningen, Västra Götalandsregionen. De gröna näringarna är högt prioriterade i den regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland, liksom insatser för kompetensförsörjningen av lant- och skogsbruksnäringen.

Regionen ansvarar för antagning av elever till utbildningarna och lämnar regelbundna uppdateringar till kommunerna.

Vidare ansvarar regionen för att snarast anmäla till hemkommunen när en elev börjar eller slutar vid någon av regionens skolor.

Regionen informerar också berörd kommun om en elev som inte fyllt 20 år utan giltigt skäl är frånvarande i betydande utsträckning.

7.5 Kommunens ansvar

Kommunen har ansvaret för att dess ungdomar erbjuds gymnasieutbildning av god kvalitet.

8. Force majeure

Om Västra Götalandsregionen inte kan fullgöra ett åtagande på grund av omständigheter utanför regionens kontroll till exempel arbetskonflikt, eldsvåda, krigshändelse med mera, är inte regionen ansvarig för den skada eller förlust som kan uppkomma för motparten.

9. Tvister

Eventuella tvister som uppkommer med bäring på detta avtal löses i första hand genom lokala förhandlingar. Om parterna inte når samsyn eller en överenskommelse ska medling ske mellan regionen och kommunalförbunden i presidiet för Beredningen för hållbar utveckling (BHU).

10. Underskrifter

För regionen

För kommun _____

Datum

Datum

Underskrift

Underskrift

Namn, befattning

Namn, befattning

Bilaga 2. Genomgång av samtliga ändringar i slutliga avtalet jämfört med remissversionen

REMISSFÖRSLAG	SLUTLIGT AVTAL
Innehållsförteckning	Innehållsförteckning
1. Avtalsparter 2. Syfte med samverkansavtal 3. Omfattning 4. Avtalstid 5. Lagstiftning 6. Ekonomi 6.1 Ekonomi – gymnasieskola och anpassad gymnasieskola 6.2 Ekonomi – vuxenutbildning 7. Parternas ansvar och samverkan 7.1 Politiskt samråd Naturbruk 7.2 Ledningsråd Naturbruk 7.3 Möte mellan kommunala avtalsparterna och Västra Götalandsregionen 7.4 Västra Götalandsregionens ansvar 7.5 Kommunens ansvar 8. Force majeure 9. Tvister 10. Underskrifter	1. Avtalsparter 2. Syfte med samverkansavtal 3. Omfattning 4. Avtalstid 5. Lagstiftning 6. Ekonomi 6.1 Interkommunal ersättning– gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan 6.1.1 Hur ersättningen beräknas 6.1.2 Hur den interkommunala ersättningen betalas 6.1.3 Elevresor, inackordering och skolskjuts 7. Parternas samverkan och ansvar 7.1 Politiskt samråd Naturbruk 7.2 Ledningsråd Naturbruk 7.3 Möte mellan kommunala avtalsparterna och Västra Götalandsregionen 7.4 Västra Götalandsregionens ansvar för utbildningen 7.5 Kommunens ansvar 8. Force majeure 9. Tvister 10. Underskrifter
1. Avtalsparter Avtalsparter i avtalet är Västra Götalandsregionen ('regionen') och var och en av de 49 kommunerna i Västra Götaland ('kommunerna') som anslutit sig till avtalet. För att avtalet ska gälla måste parterna teckna avtalet. I avtalet benämns kommunerna och regionen gemensamt som 'parterna'.	1. Avtalsparter Avtalsparter i avtalet är Västra Götalandsregionen ('regionen', 'VGR') och var och en av de 49 kommunerna i Västra Götaland ('kommunerna') som anslutit sig till avtalet. För att avtalet ska gälla måste parterna teckna avtalet. I avtalet benämns kommunerna och regionen gemensamt som 'parterna'.
2. Syfte med samverkansavtal Avtalet syftar till att elever i kommuner i Västra Götaland som ansluter sig till avtalet ska ha tillgång till moderna naturbruksutbildningar med	2. Syfte med samverkansavtal En region får anordna utbildningar på sådana nationella program som avser naturbruk och introduktionsprogrammet programinriktat val

hög kvalité till självkostnadspris inom gymnasieskolan, anpassad gymnasieskola och vuxenutbildningen på gymnasial nivå. Avtalet ska vidare stärka och främja samverkan mellan parterna med målet att vidareutveckla kompetensförsörjningen och stimulera en hållbar utveckling inom naturbruksområdet. Avtalet är ett sekundärt samverkansavtal. Avtalet är baserat på föreskrifter i Skollagen (2010:800, 15 kap. 30 a §). Syftet med ett sekundärt samverkansavtal är att förstärka ett allsidigt utbildningsutbud genom sekundära avtal med kommuner eller regioner utanför det primära samverkansområdet. Elever boende i kommuner som omfattas av samverkansavtalet blir förstahandsmottagna vid antagning till de i avtalet ingående utbildningarna och konkurrerar om plats på lika villkor med sökande i övriga kommuner som ingått avtalet.	som är inriktat mot det nationella programmet. Därutöver får en region, efter överenskommelse med en kommun anordna introduktionsprogrammet yrkesintroduktion. Detta regleras i 15 kap. 31 § och 17 kap. 17 och 18 §§ skollagen. Efter överenskommelse med en kommun får en region även anordna utbildning i anpassade gymnasieskolan på nationella program, det regleras i 18 kap. 29 § skollagen. Avtalet syftar till att elever i kommuner i Västra Götaland som ansluter sig till avtalet ska ha tillgång till moderna naturbruksutbildningar med hög kvalité till självkostnadspris inom gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola. Avtalet ska vidare stärka och främja samverkan mellan parterna med målet att vidareutveckla kompetensförsörjningen och stimulera en hållbar utveckling inom naturbruksområdet. Avtalet är ett sekundärt samverkansavtal. Avtalet utgår från regleringen i 15 kap. 30 a § skollagen (2010:800). Syftet med samverkansavtalet är att förstärka ett allsidigt utbildningsutbud och sörja för kompetensförsörjningen i regionen. De elever som bor i kommuner som ingår i avtalet kommer tas emot i första hand till de nationella program och de introduktionsprogram som anordnas för en grupp elever av regionen. De elever som söker till utbildning som anordnas för en enskild elev kommer tas emot till regionens utbildning utifrån individuell bedömning. Därmed kommer elever konkurrera om plats på lika villkor med övriga sökande i de kommuner som ingått avtalet.
3. Omfattning Avtalet omfattar naturbruksprogrammet inom gymnasieskolan, motsvarande utbildningar inom anpassad gymnasieskola, introduktionsprogrammen Programinriktat val för grupp av elever eller enskild elev och Yrkesintroduktion för grupp av elever eller enskild elev, samt vuxenutbildningar på gymnasial nivå inom naturbruksområdet. Utbildningarna erbjuds vid skolenheterna: • Naturbruksskolan Sötåsen, med inriktningarna Lantbruk, Djurvård, Trädgård samt anpassad gymnasieskola. • Naturbruksskolan Svenljunga, med inriktningarna Skogsbruk samt Naturturism.	3. Omfattning Avtalet omfattar naturbruksprogrammet inom gymnasieskolan, programmet för skog, mark och djur inom den anpassade gymnasieskolan, introduktionsprogrammen programinriktat val för grupp av elever eller för enskild elev och yrkesintroduktion för grupp av elever eller för enskild elev. Utbildningarna erbjuds vid skolenheterna: • <u>Naturbruksskolan Sötåsen</u>, med inriktningarna lantbruk, djurvård och trädgård inom gymnasieskolan samt skog, mark och djur inom anpassad gymnasieskola. • <u>Naturbruksskolan Svenljunga</u>, med inriktningarna skogsbruk samt naturturism. • <u>Naturbruksskolan Uddetorp</u>,

- Naturbruksskolan Uddetorp, med inriktningen Lantbruk. - Hästupbildningarna är samlade på Axevalla hästcentrum utanför Skara. Vuxenutbildningarna erbjuds vid alla ovan nämnda skolenheter samt vid Angereds gård. De termer som används för att dela in och beskriva ovan nämnda program och utbildningar kan komma att ändras enligt nationella beslut, utan att avtalet behöver tecknas om. I de fall väsentliga förändringar blir aktuella ska parterna uppta förhandlingar. För de fall att regionen bedriver naturbruksutbildning vid ytterligare skolenhet ska samtliga villkor i detta avtal gälla för sådan utbildning. Beslutade ändringar läggs som bilagor till avtalet och publiceras på VGRs naturbruksförvaltnings webb där samverkansavtalet finns.	med inriktningen lantbruk. <u>Axevalla hästcentrum</u>, med inriktning hästhållning. Programinriktat val och Yrkesintroduktion för grupp av elever och/eller för enskild elev kan anordnas på samtliga enheter i mån av plats. De termer som används för att dela in och beskriva ovan nämnda program och utbildningar kan komma att ändras enligt nationella beslut, utan att avtalet behöver tecknas om. I de fall väsentliga förändringar blir aktuella ska parterna uppta förhandlingar. För de fall att regionen kommer att anordna och erbjuda naturbruksutbildning vid ytterligare någon skolenhet ska samtliga villkor i detta avtal även gälla för denna utbildning. Beslutade ändringar läggs som bilagor till avtalet och publiceras på VGRs naturbruksförvaltnings webb där samverkansavtalet finns.
4. Avtalstid Avtalet gäller från och med XXXX. Avtalstiden är fyra (4) år med en uppsägningstid på tolv (12) månader. Avtalet löper tills vidare i fyraårscykler med en uppsägningstid på 12 månader före respektive cykels avslut. En översyn av avtalsvillkor gällande utbildningsutbud och därmed sammanhängande frågor görs dock årligen inom ramen för parternas samverkan. Uppsägning ska ske genom skriftlig begäran till de parter som undertecknat avtalet. Vid uppsägning av samverkansavtalet har elever som påbörjat utbildning utifrån samverkansavtalet rätt att fullfölja den. Om det under avtalstiden fattas beslut på nationell nivå som väsentligt ändrar förutsättningarna i detta avtal kan omförhandling eller uppsägning av avtalet i dess helhet ske.	4. Avtalstid Avtalet gäller från och med 2029-01-01. Avtalstiden är fyra (4) år med en uppsägningstid på tolv (12) månader. Avtalet löper tills vidare i fyraårscykler med en uppsägningstid på 12 månader före respektive cykels avslut. En översyn av avtalsvillkor gällande utbildningsutbud och därmed sammanhängande frågor görs dock årligen inom ramen för parternas samverkan. Uppsägning ska ske genom skriftlig begäran till de parter som undertecknat avtalet. Vid uppsägning av samverkansavtalet har elever som påbörjat utbildning utifrån samverkansavtalet rätt att fullfölja den. Om det under avtalstiden fattas beslut på nationell nivå som väsentligt ändrar förutsättningarna i detta avtal kan omförhandling eller uppsägning av avtalet i dess helhet ske.
5. Lagstiftning Avtalet avser utbildningar som regleras genom skollagen, gymnasieförordningen (2010:2039) och förordningen om vuxenutbildningen (2011:1108).	5. Lagstiftning Avtalet avser utbildningar som regleras genom skollagen (2010:800), gymnasieförordningen (2010:2039) samt därtill anslutande reglering. Regionen följer även andra relevanta regelverk för de jordbruk, skogsbruk, djurhållning mm som bedrivs i naturbruksskolornas regi.

Även andra regelverk gäller för de jordbruk, skogsbruk och liknande som bedrivs i naturbruksskolornas regi.	
6. Ekonomi 6.1 Ekonomi – gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola Regionen erbjuder kommunerna gymnasieutbildningar, inklusive anpassad gymnasieskola, till självkostnadspris. Interkommunal ersättning (IKE) betalas av kommunerna vid avstämningsdatum efter faktura från regionen. Fakturan ska vara betald senast 30 dagar efter att kommunen mottagit den. Regionen förbehåller sig rätten att kräva dröjsmålsränta efter 30 dagar. Kostnaderna för gymnasieskolans naturbruksprogram skiljer sig mellan inriktningarna, varför varje inriktning har sitt eget pris. Priserna för gymnasieskolans naturbruksprogram, introduktionsprogram samt anpassad gymnasieskola, beräknas enligt gymnasieförordningens 13 kap. 3 § gymnasieförordningen och fastställs varje år av regionen efter samråd med kommunernas representanter i Ledningsråd Naturbruk. Priserna ska vara fastställda senast den 10 december året innan de börjar gälla. Kostnaderna för skolornas elevinternat ingår inte i beräkningen av priset, utan faktureras berörda vårdnadshavare separat. Avstämningsdatum för fakturering är 15 september respektive 15 februari. Ingen debitering görs om en elev skulle avbryta sin utbildning före dessa avstämningsdatum. I de fall en elev avbryter en utbildning mellan den 15 september och den 15 oktober eller mellan den 15 februari och 15 mars krediteras kommunen endast halva terminskostnaden. Ingen kreditering sker i de fall en elev avbryter en utbildning efter 15 oktober respektive 15 mars. I övriga fall betalas hela terminskostnaden. Om eleven inte hinner slutföra sina studier enligt plan kommer utbildningstiden förlängas först efter dialog med hemkommunen. Kommunen svarar för resekostnader, inom Västra Götaland, mellan bostad och skola för de elever på gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola som är under 20 år och inte har inackorderingstillägg. Det arbetsplatsförlagda	6. Ekonomi 6.1 Interkommunal ersättning– gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan 6.1.1 Hur ersättningen beräknas Utgångspunkten för ersättning från kommunerna till regionen i samverkansavtalet är bestämmelserna om interkommunal ersättning i skollagen. Regionen erbjuder gymnasieutbildning till självkostnadspris. Kostnaderna för gymnasieskolans naturbruksprogram skiljer sig mellan inriktningarna, varför varje inriktning har sitt eget pris. Interkommunal ersättning för • gymnasieskolans naturbruksprogram sker enligt 16 kap. 50-51 §§ skollagen, • introduktionsprogrammet programinriktat val beräknas enligt 17 kap. 23-24 §§ skollagen, • introduktionsprogrammet yrkesintroduktion beräknas utifrån anordnarens självkostnad, och för • anpassade gymnasieskolans program för skog, mark och djur sker enligt 19 kap. 43-44 §§ skollagen. Den interkommunala ersättningen beräknas och fastställs varje år av regionen efter samråd med kommunernas representanter i Ledningsråd Naturbruk. Som ledning för hur ersättningen beräknas används reglerna om ersättning till fristående skolor i tillämpliga delar. Priserna ska vara fastställda senast den 10 december året innan de börjar gälla och framgår av protokollet från Ledningsrådet. Regionen ansvarar för extra anpassning och särskilt stöd till elever enligt skollagens krav. I de fall en elev har omfattande behov av särskilt stöd, kan regionen och hemkommunen träffa en överenskommelse om utökad interkommunal ersättning, efter ansökan från naturbruksförvaltningen.

lärandet (APL) är en obligatorisk del av gymnasieutbildningen, och för en elev utan inackorderingstillägg står kommunen för resekostnader, inom Västra Götaland, mellan elevens bostad och platsen för APL. Regionen svarar för eventuella resekostnader där platsen för APL ligger utanför Västra Götaland.

I de fall gymnasieeleverna har inackorderingstillägg svarar regionen för resekostnader mellan elevernas bostad och platsen för APL.

Gymnasieutbildningarna bedrivs med egen resultatenhet där ekonomin och det egna kapitalet redovisas till Ledningsråd Naturbruk, senast den 10 mars varje år. Informationen ska på nästkommande sammanträde därefter lämnas till Politiskt Samråd Naturbruk.

Flera av naturbruksförvaltningens kostnader delas av gymnasieskolan, anpassad gymnasieskola och vuxenutbildningen, samt verksamheterna vid kompetenscentra. Allokeringen av kostnaderna görs med hänsyn till den faktiska användningen av resurser.

Gymnasieutbildningarna bedrivs med egen resultatenhet där ekonomin och det egna kapitalet redovisas till Ledningsråd Naturbruk, senast den 10 mars varje år. Informationen ska på nästkommande sammanträde därefter lämnas till Politiskt Samråd Naturbruk.

Flera av naturbruksförvaltningens kostnader delas av gymnasieskolan, anpassad gymnasieskola och vuxenutbildningen, samt verksamheterna vid kompetenscentra. Allokeringen av kostnaderna görs med hänsyn till den faktiska användningen av resurser.

Kostnaderna för skolornas elevinternat ingår inte i beräkningen av priset, utan faktureras berörda vårdnadshavare separat.

6.1.2 Hur den interkommunala ersättningen betalas

Avstämning av antalet elever sker en gång per månad och interkommunal ersättning (IKE) betalas månadsvis av kommunerna efter faktura från regionen.

Om eleven inte hinner slutföra sina studier enligt plan kommer utbildningstiden förlängas först efter överenskommelse med hemkommunen.

6.1.3 Elevresor, inackordering och skolskjuts

Hemkommunen lämnar ekonomiskt stöd till elever som behöver inackordering på grund av skolgången, enligt 15 kap. 32 § och 18 kap. 32 § skollagen.

Hemkommunen ansvarar för elevresor mellan bostad och skola för elever i gymnasieskolan som inte har inackorderingstillägg. Omfattningen av hemkommunens ansvar och reseersättningarnas storlek regleras i lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor och anslutande förordning.

Hemkommunen ansvarar även för kostnader för skolskjuts för de elever i anpassade gymnasieskolan som har behov av det, enligt 18 kap. 30–31 §§ skollagen. Inför hemkommunens beslut ska samråd ske mellan VGR och kommunen i det fall som det bedöms att skolskjutsen behöver ombesörjas med till exempel taxiresor.

Omfattningen av hemkommunens ansvar och reseersättningarnas storlek regleras i lag

	(1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor och anslutande förordning. Det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) är en obligatorisk del av gymnasieutbildningen. För en elev utan inackorderingstillägg står kommunen för resekostnader inom Västra Götaland, mellan elevens bostad och platsen för APL. Regionen svarar däremot för eventuella resekostnader när platsen för APL ligger utanför Västra Götaland. I de fall gymnasieeleverna har inackorderingstillägg svarar regionen för resekostnader mellan elevernas bostad och platsen för APL.
6.2 Ekonomi – Vuxenutbildning Regionen erbjuder kommunerna vuxenutbildningar inom naturbruksområdet på gymnasial nivå till självkostnadspris, beräknat enligt samma principer som för gymnasieskolan. När en ansökan till vuxenutbildning i regionens regi har gjorts ska kommunen enligt 20 kap. 21 § skollagen skyndsamt skicka ansökan till regionen och bifoga ett yttrande. Eleven betalar själv sina kostnader för resor, litteratur och annan utrustning som behövs för utbildningen. Avstämningsdatum för fakturering är 15 september respektive 15 februari. För elever som påbörjar utbildningen efter dessa datum sker terminsdebiteringen vid efterföljande månadsskifte. I de fall en elev avbryter utbildningen debiteras kommunen en administrativ avgift som motsvarar kostnaden för tre veckors studier i elevens takt, oavsett hur lång tid efter att eleven avbryter utbildningen, och därefter krediteras kommunen för de poäng som eleven inte genomfört. Vid behov kan en kommun själv, eller i samverkan med andra kommuner, avtala med regionen om vuxenutbildningar som uppdrag eller utanför ordinarie utbud.	
7. Parternas ansvar och samverkan Samrådet och ledningsrådet syftar till att underlätta det gemensamma ansvarstagandet och samverkan mellan parterna. Regionen ansvarar för att kalla till möten, att leda dem samt ge	7. Parternas samverkan och ansvar Samrådet och ledningsrådet syftar till att underlätta det gemensamma ansvarstagandet och samverkan mellan parterna. Regionen ansvarar för att kalla till möten, att leda dem samt ge

administrativt stöd till samrådet och ledningsrådet.	administrativt stöd till samrådet och ledningsrådet.
7.1 Politiskt Samråd Naturbruk Politiskt Samråd Naturbruk ska på en övergripande och strategisk nivå främja den regionala naturbruksutbildningens verksamhet och utveckling. Samrådet ska bidra till att avtalet övervakas, följs upp och vårdas, samt att verksamhetens resurssättning diskuteras. Samrådet ska årligen lämna synpunkter avseende utbildningarnas prissättning, strategiska inriktning, dimensionering och ekonomi, till miljö- och regionutvecklingsnämnden inför att dess uppdrag till styrelsen för naturbruk fastställs. Samrådet träffas en gång per termin och består av fyra representanter från kommunerna samt fyra representanter från regionen. Parterna utser själva de förtroendevalda som ska ingå i samrådet, och regionen är sammankallande och leder mötena. Arbetsformerna i övrigt beslutas gemensamt i samrådet.	7.1 Politiskt Samråd Naturbruk Politiskt Samråd Naturbruk ska på en övergripande och strategisk nivå främja den regionala naturbruksutbildningens verksamhet och utveckling. Samrådet ska bidra till att avtalet övervakas, följs upp och vårdas, samt att verksamhetens resurssättning diskuteras. Samrådet ska årligen lämna synpunkter avseende utbildningarnas prissättning, strategiska inriktning, dimensionering och ekonomi, till miljö- och regionutvecklingsnämnden inför att dess uppdrag till styrelsen för naturbruk fastställs. Samrådet träffas en gång per termin och består av fyra representanter från kommunerna samt fyra representanter från regionen. Parterna utser själva de förtroendevalda som ska ingå i samrådet, och regionen är sammankallande och leder mötena. Arbetsformerna i övrigt beslutas gemensamt i samrådet.
7.2 Ledningsråd Naturbruk Ledningsråd Naturbruk bereder alla ärenden till samrådet och ska därutöver bevaka frågor på nationell, regional och kommunal nivå som påverkar avtalets förutsättningar. Ledningsrådet träffas två gånger per termin och utgörs av tjänstepersoner med fem representanter från kommunerna samt fem representanter från regionen. Kommunernas ledamöter utses av kommunalförbunden. En representant för kommunalförbunden i Västra Götaland har en plats i ledningsrådet och regionen är sammankallande samt leder mötena. Arbetsformerna i övrigt beslutas gemensamt i ledningsrådet.	7.2 Ledningsråd Naturbruk Ledningsråd Naturbruk bereder alla ärenden till samrådet och ska därutöver bevaka frågor på nationell, regional och kommunal nivå som påverkar avtalets förutsättningar. Förvaltningsledningen och Ledningsrådet för dialog inom ramen för planering av verksamhet och ekonomi. Ledningsrådet träffas två gånger per termin och utgörs av tjänstepersoner med fem representanter från kommunerna samt fem representanter från regionen. Kommunernas ledamöter utses av kommunalförbunden. En representant för kommunalförbunden i Västra Götaland har en plats i ledningsrådet och regionen är sammankallande samt leder mötena. Arbetsformerna i övrigt beslutas gemensamt i ledningsrådet.
7.3 Möte mellan kommunala avtalsparterna och Västra Götalandsregionen För att öka kunskapen om naturbruksförvaltningens verksamhet och programinriktningar samt förbättra dialogen mellan utbildningshuvudman och kommunala avtalsparter kommer parterna att få möjlighet att	7.3 Möte mellan kommunala avtalsparterna och Västra Götalandsregionen För att öka kunskapen om naturbruksförvaltningens verksamhet och programinriktningar samt förbättra dialogen mellan utbildningshuvudman och kommunala avtalsparter kommer parterna att få möjlighet att

träffas vid ett årligt möte. Mötena förbereds i ledningsrådet.	träffas vid ett årligt möte. Mötena förbereds i Ledningsrådet.
7.4 Västra Götalandsregionens ansvar Genom avtalet tar VGR ansvar för de frågor som följer av huvudmannaskapet för gymnasieutbildningar, inklusive den anpassade gymnasieskolans utbildningar, inom naturbruksområdet. Miljö- och regionutvecklingsnämnden är ansvarig nämnd i regionen. Enligt skollagen får en region anordna utbildningar inom naturbruk, och Västra Götalandsregionen har därmed stöd i samma lagrum för sin verksamhet som en kommun. Regionen ansvarar för antagning av elever till utbildningarna. Regionen ansvarar för att stämma av vilka elever som påbörjat gymnasieutbildning den 15 september på höstterminen och den 15 februari på vårterminen. Regionen ansvarar för extra anpassning och särskilt stöd till elever enligt vad som anges i 3 kap. 5 § skollagen. I de fall en elev har behov av ytterligare stöd utöver detta, kan regionen och kommunen träffa en överenskommelse om tilläggsbelopp, efter ansökan från naturbruksförvaltningen. Regionen ska informera berörd kommun om en elev som inte fyllt 20 år utan giltigt skäl är frånvarande i betydande utsträckning. Regionen ska inom 14 dagar informera berörd kommun om en elev avbryter utbildningen.	7.4 Västra Götalandsregionens ansvar för utbildningen Som huvudman ansvarar Västra Götalandsregionen för att aktuella utbildningar följer relevant lagstiftning i skollagen och anslutande reglering. Miljö- och regionutvecklingsnämnden är ansvarig nämnd och utbildningen hanteras av naturbruksförvaltningen, Västra Götalandsregionen. De gröna näringarna är högt prioriterade i den regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland, liksom insatser för kompetensförsörjningen av lant- och skogsbruksnäringen. Regionen ansvarar för antagning av elever till utbildningarna och lämnar regelbundna uppdateringar till kommunerna. Vidare ansvarar regionen för att snarast anmäla till hemkommunen när en elev börjar eller slutar vid någon av regionens skolor. Regionen informerar också berörd kommun om en elev som inte fyllt 20 år utan giltigt skäl är frånvarande i betydande utsträckning.
7.5 Kommunens ansvar Kommunen har ansvaret för att dess ungdomar erbjuds gymnasieutbildning av god kvalitet. Kommunen ansvarar för att möjliggöra och underlätta för regionen att delta i informations- och marknadsföringsaktiviteter på samma villkor som övriga anordnare av gymnasieutbildningar. Kommunen ansvarar för att inför gymnasievalet lämna uppdaterad information till sina elever inom grundskola och anpassad grundskola om naturbruksutbildningarna som avses i avtalet.	7.5 Kommunens ansvar Kommunen har ansvaret för att dess ungdomar erbjuds gymnasieutbildning av god kvalitet.

Kommunen ansvarar för att vid terminsstart informera regionen om elevers behov av stöd, enligt vad som anges i 3 kap. 12 j § skollagen. Informationen syftar till att ge eleverna det stöd de behöver och en god start på utbildningen. Kommunen ansvarar för att informera regionen om naturbruksutbildningar anordnas i egen regi, eller om samverkansavtal för utbildningar på naturbruksområdet tecknas med annan kommun eller region. Informationen ska lämnas till regionen eller kommunernas representanter i Ledningsråd Naturbruk senast terminen före det att utbildningarna planeras starta, för att tas upp på nästkommande möte i ledningsrådet. Kommunens betalningsansvar kvarstår för de elever som antagits eller påbörjat en utbildning till dess att eleven fullföljt sin utbildning, även om utbildningen blir förlängd eller om avtalet upphör att gälla.																	
8. Force majeure Om Västra Götalandsregionen inte kan fullgöra ett åtagande på grund av omständigheter utanför regionens kontroll till exempel arbetskonflikt, eldsvåda, krigshändelse med mera, är inte regionen ansvarig för den skada eller förlust som kan uppkomma för motparten.	8. Force majeure Om Västra Götalandsregionen inte kan fullgöra ett åtagande på grund av omständigheter utanför regionens kontroll till exempel arbetskonflikt, eldsvåda, krigshändelse med mera, är inte regionen ansvarig för den skada eller förlust som kan uppkomma för motparten.																
9. Tvister Eventuella tvister som uppkommer med bäring på detta avtal löses i första hand genom lokala förhandlingar. Om parterna inte når samsyn eller en överenskommelse ska medling ske mellan regionen och kommunalförbunden i presidiet för Beredningen för hållbar utveckling (BHU).	9. Tvister Eventuella tvister som uppkommer med bäring på detta avtal löses i första hand genom lokala förhandlingar. Om parterna inte når samsyn eller en överenskommelse ska medling ske mellan regionen och kommunalförbunden i presidiet för Beredningen för hållbar utveckling (BHU).																
10. Underskrifter <table> <tr> <td>För regionen</td> <td>För kommun</td> </tr> <tr> <td>Datum</td> <td>Datum</td> </tr> <tr> <td>Regionstyrelsens ordf.</td> <td>Firmatecknare kommun</td> </tr> <tr> <td>Regiordirektör</td> <td></td> </tr> </table>	För regionen	För kommun	Datum	Datum	Regionstyrelsens ordf.	Firmatecknare kommun	Regiordirektör		11. Underskrifter <table> <tr> <td>För regionen</td> <td>För kommun</td> </tr> <tr> <td>Datum</td> <td>Datum</td> </tr> <tr> <td>Underskrift</td> <td>Underskrift</td> </tr> <tr> <td>Namn, befattning</td> <td>Namn, befattning</td> </tr> </table>	För regionen	För kommun	Datum	Datum	Underskrift	Underskrift	Namn, befattning	Namn, befattning
För regionen	För kommun																
Datum	Datum																
Regionstyrelsens ordf.	Firmatecknare kommun																
Regiordirektör																	
För regionen	För kommun																
Datum	Datum																
Underskrift	Underskrift																
Namn, befattning	Namn, befattning																

Synpunkter & förändrin	Synpunkter i detalj	Kommentar	Åtgärder
Många kommuner ställer sig positiva till avtalsförslaget under förutsättning att VGR fortsatt finansierar i samma utsträckning som i nuläget.	Ambitioner som ligger utöver vad som är gängse standard inom branschen och/eller med syfte att utveckla branschens praxis skulle kunna finansieras genom VGR:s finansiering av utbildningsrelaterade kostnader.	Många kommuner motiverar ett ekonomiskt engagemang från VGR med att kompetensförsörjningen inom de gröna näringarna är av strategiskt intresse för livsmedelsproduktionen, för livsmedelsförsörjning och beredskap. VGR delar denna bedömning vilken också kommer till uttryck i den regionala utvecklingsstrategin för 2021-2030. Kommunerna anser att VGR därför borde lämna ett årligt bidrag motsvarande det bidrag man lämnar inom ramen för det tidigare avtalet. Det sammanlagda bidraget till gymnasieutbildningen och ersättning till kommunerna för elever som studerar utanför länet uppgick år 2025 till över 40 mkr.	avtalet – under punkt 7. Parternas samverkan och ansvar – att VGR har ett strategiskt intresse av att främja utbildning inom lant- och skogsbruk. Det innebär att VGR prioriterar de gröna näringarnas kompetensförsörjning resursmässigt inom ramen för VGR:s regionala utvecklingsansvar. I den regionala utvecklingsstrategin (RUS) är "gröna och skogliga näringar" samt livsmedel utpekade som områden av "särskilt stor betydelse". Omfattningen av insatser för att nå dessa mål beslutas i miljö- och
Många kommuner vill ha en avtalsstart 2029-01-01.	De kommuner som önskar avtalsstart 29-01-01 har gemensamt att de får högre kostnader för VGR:s naturbruksutbildning med det nya avtalet.	Genom att lägga avtalsstarten så sent som möjligt kan kostnadsökningen för kommuner som drabbas av höjda kostnader inträffa ett år senare.	Avtalsstart för avtalet fastställs till 2029-01-01.
Flera kommuner vill att punkt 6.1.1 om ekonomi i avtalet rörande kostnad för IM-programmet ska ses över.	VGR uppfattar att synpunkterna i grunden handlar om att man anser att grunderna för prissättningen av IM-programmen är	SKRs skoljurister har konsulterats på denna punkt	Det slutliga avtalet är ändrat och därmed förtydligat.
Flera kommuner vill att punkt 6.1.2 om ekonomi i avtalet rörande faktureringsdatum ska ses över	Kommuner anser att VGRs val av modell för debitering innebär att kommunerna kan ha dubbla kostnader för elever om eleven avbyter VGR-utbildningen och väljer att börja en annan utbildning. Det är inte likvärdigt mot hur kommuner hanterar andra kommunala eller fristående skolor.	SKRs skoljurister har konsulterats på denna punkt	Med hänsyn till likvärdigheten och att månadsfakturerering numera är det vanligaste sker fakturering månadsvis i det slutliga avtalet, enligt SKR:s rekommendation.
Flera kommuner vill att punkt 6.1.3 om ekonomi i avtalet rörande kostnad för elevernas resor ska ses över	Synpunkten gäller rådighet över beslut om skolskjuts på anpassad gymnasieskola samt kostnad för transport till arbetsplatsförlagt lärande (APL) i gymnasiet.	Formuleringen i remissförslaget behöver förtydligas i det slutliga avtalet. SKR har konsulterats och en slutlig skrivning har därefter tagits fram efter beredning mellan VGR och kommunerna i den politiska beredningsgruppen .	I det slutliga avtalet framgår att hemkommun och VGR ska samråda angående elevernas skolskjutsbehov inför kommunernas beslut
Flera kommuner vill att punkt 7.4 (VGRs ansvar) respektive 7.5 (Kommunens ansvar) i avtalet rörande nationella regelverket ska ses över	Detaljerna har framkommit i yttranden och i samtal med berörda kommuners skoljurister.	VGR tittar på inkomna ändringsförslag tillsammans med SKR:s jurister. Omdisponering av avtalstext rörande kostnadsfrågor föreslås flyttas till punkt 6 (ekonomi).	Ändringar i texten är införda i slutliga avtalet, baserat på SKR:s förslag.
Det finns behov av att inrätta forum för dialog mellan VGR och avtalskommunerna.	Det finns behov av att finna former för att säkra en skäligh och transparent hantering av kostnadsutveckling över tid. Avtalet innebär att VGR beslutar om ambitionsnivå vad avser kvalitet och kostnad för utbildningen. Avtalskommunerna får betala självkostnadspris för utbildningsplatser. Dialogen behöver hantera ambitionsnivå rörande utbildningarnas spets, dess påverkan på utbildningskostnaden samt kring den ekonomiska risken relaterad till att	Punkt 7. Parternas samverkan och ansvar i avtalet beskriver funktion och roll för Politiskt samråd och Ledningsråd samt det nyinrättade årliga mötet mellan VGR och kommuner som ingår i samverkansavtalet. Inom dessa forum finns utrymme för information och dialog om verksamhetens ekonomi samt möjligheter för kommunerna att utöva inflytande över verksamhetens utveckling.	Det framgår tydligare i det slutliga avtalet att dialog mellan VGR och avtalskommunerna kring verksamhet och ekonomi primärt äger rum i Ledningsrådet inför beslut om priser kommande läsår.
Förslag om övergångslösningar, en "övergångsmodell" eller kompensatoriska mekanismer	Bakgrunden till förslaget är att det nya avtalet innebär höjda kostnader för vissa kommuner och effekten av dessa kan dämpas med en övergångslösning.	VGR:s möjligheter att kompensera enskilda kommuner som får högre kostnader med det nya avtalet är mycket begränsad, vilket framgår av utredningen som gjordes inför nya avtalet. En övergångslösning har inte ansetts motiverad i de samlade politiska dialogerna. Genom att avtalet träder ikraft först 2029-01-01 kan kommunerna förhoppningsvis förbereda sig på det nya avtalet.	Ingen åtgärd
Krav på kostnadseffektivitet i det nya samverkansavtalet	Den gamla finansieringsmodellen skapade incitament för VGR att bedriva en kostnadseffektiv verksamhet genom att försöka hålla kostnaden inom den "ram" som skatteväxlingen gav. Förslaget bör ses utifrån att det nya förslaget till finansieringsmodell inte ger samma incitament. Ett avtalat krav skulle ge kommunerna en tydligare garanti för att utbildningarnas priser inte höjs i en takt som	I miljö- och regionutvecklingsnämndens uppdrag till styrelsen för naturbruk ingår att erbjuda naturbruksutbildning till självkostnadspris för kommunerna. I avtalet framgår att VGR följer självkostnadsprincipen. Historiskt har VGR legat under riksprislistan på alla inriktningar vilket inneburit att kostnaden varit mellan 5 och 15 procent lägre än priserna hos enskilda huvudmän. En viktig förklaring till den relativt låga prisnivån har varit att VGR har kunnat utnyttja sina skalfördelar. SKR har anlitats för att granska remisstexten och ge förslag på	Texten om grunderna för att fastställa självkostnadspris för de utbildningar som erbjuds har förtydligats i det slutliga avtalet, enligt förslag från SKR.
Några kommuner efterlyser förtydliganden i avtalet kring hur självkostnadspriset tas fram.		I det nationella regelverket specificeras vilka kostnader som ska ingå i interkommunal ersättning baserat på självkostnadspris.	Se raden ovan – förtydliganden har skett.
Vuxenutbildningen bör inte ingå i avtalet.	Det efterlyses tydligare uppföljning och redovisning av kostnader, exempelvis på skol- eller inriktningsnivå	Vuxenutbildningen bör inte ingå i avtalet. VGR:s naturbruksförvaltning har fortsatt goda möjligheter att samverka med kommunerna om vuxenutbildning genom andra forum än avtalet om gymnasieskolan.	Skrivningar om vuxenutbildning ingår inte i det slutliga avtalet.
Det efterlyses tydligare uppföljning och redovisning av kostnader, exempelvis på skol- eller inriktningsnivå	Bakgrunden till förslaget är att ökade kostnader skapar ett behov av mer insyn och kontroll av kostnader.	Se ovan angående uppdraget att bedriva utbildning till självkostnadspris samt möjligheter till insyn via samverkansorgan som Ledningsrådet.	Se ovan angående förtydliganden i den slutliga avtalstexten.
Det föreslås att kravet på dialog med hemkommunen vid förlängd studietid tas bort då huvudmannen vid särskilda skäl själv har rätt att fatta beslut om förlängning		VGRs huvudlinje är att en god dialog med hemkommunerna är av godo för både elev, vårdnadshavare och övriga inblandade parter.	Ingen åtgärd
Ett nytt avtal bör inte bara reglera ekonomi, utan även innehålla en tydlig strategi för hur VGR ska nå ut till och vara ett relevant alternativ för elever i hela regionen, inklusive de regiondelar där man har låg närvaro genom att det saknas skolor (Dalsland har	Synpunkten relaterar till att avståndet från många av kommunerna till orterna där naturbruksskolor är lokaliserade är långt och därför kräver internatboende. Synpunkten handlar om att det saknas skolor.	Genom sitt breda uppdrag – med olika former av ungdomsutbildning såväl som vuxenutbildning inklusive yrkeshögskoleutbildning – har VGR möjlighet att bedriva utbildning på orter där det saknas naturbruksskola. Det kan till exempel ske genom VGR:s folkhögskolor eller med annan samarbetspartner. Miljö- och regionutvecklingsnämnden har möjlighet att bidra till sådana initiativ.	I det slutliga avtalet framgår att VGR har ett brett engagemang i kompetensförsörjningen av de gröna näringarna. Det finns en uttalad ambition att bidra till kompetensförsörjningen oberoende av var i Västra Götaland som behoven finns. Det kräver dock närmare samarbete med kommunerna.

Frågor och svar om samverkansavtalet om naturbruksutbildning 2029 - 2032

Vad är bakgrunden till att vi har ett nytt avtal från 2029?

Orsaken till att ett nytt avtal tagits fram som ersätter den modell som använts sedan regionen grundades 1999, är att det har riktats skarp kritik mot den gamla avtalsmodellen. Ett mindre antal kommuner har varit missnöjda med hur utbildningen finansierats i det gamla avtalet. De har särskilt vänt sig mot skatteväxlingen som ursprungligen var tänkt att stå för halva finansieringen av den regionala naturbruksutbildningen. Skatteväxlingen innebär att samtliga 49 kommuner finansierar utbildningen gemensamt genom att växla kommunalskatt till regionskatt (1 öre per skattebetalare och skattekrona) för att finansiera en del av VGR:s naturbruksutbildning (från början var det ca 50 procent men skattefinansieringens andel ligger idag på 35-40 procent).

Kritiken mot skatteväxlingen blev stark på grund av att VGR:s naturbruksskolor lades ner i några kommuner (Munkedal, Vänersborg och Mark) under perioden 2015-2018. Dessa kom att ersättas av naturbruksskolor med enskilda huvudmän.

För kommunerna i närområdet av de nedlagda VGR-skolorna uppstod situationen att deras naturbrukselever nu gick på friskolorna som ersatt regionskolorna, och det var färre av deras ungdomar som gick på VGR:s skolor.

Samtidigt som kommunerna fortsatt bidrog till finansieringen av VGR-skolorna genom skatteväxlingen, betalade de fullt pris för eleverna på friskolorna. Detta upplevde kommunerna som orättvist.

Kritiken hade funnits flera år men 2022 meddelade några av de kritiska kommunerna att de inte hade för avsikt att skriva på avtalet för en ny period om inte finansieringsformen ändrades. I och med att inte alla 49 kommuner i Västra Götaland längre stod bakom samverkansavtalet i dess ursprungliga form så föll också grunden för en skatteväxling mellan kommunerna i Västra Götaland och VGR.

Det är orsaken till att ett nytt avtal har tagits fram.

Hur har det nya avtalet tagits fram?

Under 2024 tillsattes en utredning under ledning av en extern utredare, som syftade till att utreda ett alternativ till den historiska samverkansmodellen. Utredaren rapporterade till en politisk beredningsgrupp bestående av politiker från VGR och politiker som representerar de fyra delregionerna i Västra Götaland. Utredningen slutrapporterades till den politiska beredningsgruppen och regionstyrelsen i april 2025. Gemensamt beslutade politikerna i VGR och kommunerna att utredningen skulle ligga till grund för ett nytt avtal.

Utredningen hade omfattande dialoger med kommunerna, näringen samt även friskolorna. Utredningen anlät också SKR som kunde bistå som oberoende experter inom skoljuridik. Man utredde bland annat möjligheten att sänka kommunernas kostnader för naturbrukselever som gick på friskolorna genom subventioner för dessa elever från VGR till kommunerna. Det visade sig att det inte är förenligt med lagstiftningen.

Slutsatsen av utredningen blev att det nya avtalet bör bygga fullt ut på interkommunal ersättning, vilket är den gängse metoden för kommunen att finansiera elever som studerar på skola med annan kommunal huvudman eller med regional huvudman.

Kommer VGR att fortsätta att vara en finansiär av naturbruksutbildning?

VGR har stöttat utbildningen och naturbruksförvaltningen i stort med betydande belopp under åren. Det är miljö- och regionutvecklingsnämnden (MRU) som beslutar om stödet i sina årliga budgetar. Under 2025 uppgick det totala stödet för dels "utomlänsersättning"¹ och dels mellanskillnaden mellan skatteväxlingen och interkommunala ersättningen från kommunerna till cirka 25 mkr respektive 17 mkr. Det finns också ett ekonomiskt stöd från VGR genom investeringar i byggnader och lokaler. Det sammanlagda värdet på VGR:s lantbruksfastigheter, mark och maskinpark uppgår till cirka en halv miljard kronor.

Det framgår i avtalet att VGR prioriterar kompetensförsörjningen i lant- och skogsbruk högt. Sektorn har en framträdande roll i den regionala utvecklingsstrategin såväl som den regionala livsmedelsstrategin. Västra Götaland är landets mest betydande livsmedelslän både genom primärproduktion och en omfattande förädlingsindustri. Prognoser från SCB visar att det finns en befogad oro för att kompetensförsörjningen till dessa branscher inte ska vara tillräckligt hög för att möta en växande efterfrågan på arbetskraft. Sektorns nyckelroll i beredskaps- och kristider gör att frågan om insatser för att stärka kompetensförsörjningen är än mer aktuella.

Mot den bakgrunden finns det skäl att vänta sig att budgetsatsningar på naturbruksutbildning på VGR-skolorna kommer att ligga högt upp på agendan för miljö- och regionutvecklingsnämnden under den överblickbara framtiden. Nämnden har också möjlighet att satsa på stärkt kompetensförsörjning till lant- och skogsbruk genom andra insatser och med fler samverkanspartner.

Vilka möjligheter finns för kommunerna att påverka utbildningarna och även kostnadsutvecklingen i utbildningen?

Många kommuner har uttryckt önskemål om att få bättre insyn och möjlighet att påverka skolorna i sina remissyttranden. Bakgrunden är en oro för utbildningens kostnadsutveckling. Flera kommuner får betydande kostnadsökningar genom den nya avtalsmodellen genom att skatteväxlingen försvinner och helt ersätts av interkommunal ersättning (IKE). Andra kommuner får främst högre kostnader på grund av att "utomlänsersättningen" försvinner.

Det finns tre forum för regelbunden samverkan mellan kommunerna och VGR kring naturbruksutbildningen. Dessa beskrivs i avtalet:

- Politiskt samråd
- Ledningsråd
- Årligt möte mellan VGR och kommunerna i Västra Götaland som ingår i avtalet

Dessutom finns möjlighet för naturbruksförvaltningens ledning att regelbundet medverka på skolchefernas nätverk i kommunalförbunden samt att ha dialog i enskilda kommuner. Kommunsamverkan är högt prioriterat för naturbruksförvaltningen.

Utöver denna samverkan finns möjligheter att samarbeta kring yrkesvuxutbildningar på gymnasienivå. Med utgångspunkt från arbetsmarknadens behov kan kommuner och VGR

¹ Utomlänsersättning innebär att avtalet ger kommuner samma ersättning för kostnader för elever som läser på naturbruksutbildning utanför Västra Götaland som de får för elever som läser naturbruksutbildning i VGR:s regi. Utomlänsersättning har utgått till kommuner med elever på friskolor utanför länet samtidigt som kommunerna inte fått ersättning för elever på friskolor i länet.

samverka genom att dessa utbildningar erbjuds lokalt, även i delar av Västra Götaland där VGR inte har naturbruksskolor.

Det finns också andra exempel på samverkan mellan VGR:s naturbruksförvaltning och kommunerna. För närvarande driver VGR:s naturbruksskolor ett IMY²-projekt på Uddetorpskolan i Skara. Projektet har varit framgångsrikt; eleverna upplever att utbildningen är meningsfull, APL-placeringarna har fungerat väl och har förutsättningar att leda vidare till fortsatt arbete efter utbildningens slut. Miljö- och regionutvecklingsnämnden, VGR, har satsat särskilda medel för att bygga ut elevvården i projektet och även tillsatt andra extraresurser. Intresset för satsningen är stort bland många kommuner.

Varför bör kommunerna välja att ansluta sig till avtalet istället för att välja avtalslöshet?

Den mest konkreta orsaken till att skriva på avtalet är att det är ekonomiskt gynnsamt för kommunerna.

Genom att skriva ett samverkansavtal med Västra Götalandsregionen betalar kommunen "VGR-priset" för elever som även studerar på friskolor eller skolor utanför Västra Götaland. Genom att ingå i samverkansavtalet får kommunen ett normerat pris för utbildningen som även gäller för elever som inte går på VGR-skolorna. Historiskt har det varit ett lägre pris än friskolornas priser som utgår ifrån riksprislistan. VGR kan hålla ett lägre pris på grund av storleken på sina skolor och skalfördelarna som uppstår när man har många elever.

Om elever från avtalslös kommun väljer kommunal och regional skola utanför Västra Götaland gäller priset i dessa län, vilket sannolikt innebär högre kostnader. Till exempel har både Region Halland och Region Jönköping högre priser än Västra Götaland på sina skolor. Om kommunen däremot har samverkansavtal med VGR är det VGR-priset som gäller vid studier på skola utanför länet.

Genom att ingå i avtalet förenklas den administrativa hanteringen för kommunerna. En elev från kommun som inte ingår i avtalet leder till mer handpåläggning och administration, vilket ökar resursåtgången både i VGR och kommunerna.

Sammanfattningsvis blir det dyrare för kommunen att välja avtalslöshet i stället för ett sekundärt samverkansavtal med VGR. Dessutom förlorar man möjlighet att påverka avtalets innehåll.

Finns det risker?

Det blir en osäkrare framtid för skolorna om det är många kommuner som väljer att stå utanför avtalet. Det kan leda till att färre elever kommer till skolorna och att de i förlängningen väljer andra program i stället för naturbruk.

Avtalslöshet är ett kortsiktigt val ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. En kommun med många lantbruksföretag som väljer avtalslöshet "sågar av den gren" som ger kommunen möjlighet till framtida skatteintäkter och välfärd. Även en kommun som har få lantbruksföretag och väljer avtalslöshet agerar mot sitt långsiktiga intresse eftersom kommuner med liten andel gröna näringar är lika beroende av god livsmedelsförsörjning

² IMY, Yrkesintroduktion på introduktionsprogrammet

som en lantbrukskommun. Kompetensförsörjning till lantbruket ligger i hela Sveriges intresse, det gäller för både storstadskommuner och landsbygdskommun.

Kontaktperson angående avtalet:

Anders Carlberg, strateg, koncernstab regional utveckling, Västra Götalandsregionen
anders.carlberg@vgregion.se

Sabina Trohne
Nämndsekreterare

Dnr: KUN-2026-000107

Svar på grundläggande granskning 2025

Förslag till beslut

Kultur- och utbildningsnämnden beslutar att en dokumenterad riskanalys som grund för internkontrollplanen utarbetas med omfattning av samtliga verksamhetsområden och att riskanalysen behandlas av nämnden.

Sammanfattning

Kommunrevisionen har den 16 april 2026 antagit grundläggande granskning av verksamhetsåret 2025, genomförd av EY. Granskningen syftar till att ge underlag för ansvarsprovningen och omfattar samtliga nämnder och styrelser. Den övergripande bedömningen är att nämnderna, inklusive kultur- och utbildningsnämnden, i huvudsak har säkerställt att verksamheten styrs i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer samt att uppföljning och rapportering i stort är tillräcklig. Däremot bedöms internkontrollen endast delvis vara tillräcklig.

För kultur- och utbildningsnämnden konstateras att nämnden saknar en dokumenterad och separat riskanalys som grund för internkontrollplanen. Detta innebär att det inte fullt ut framgår vilka risker som identifierats eller hur urvalet av kontrollområden har gjorts.

Mot bakgrund av detta rekommenderar revisionen att nämnden:

- Utarbetar en dokumenterad riskanalys som grund för internkontrollplanen
- Säkerställer att riskanalysen omfattar samtliga verksamhetsområden
- Behandlar riskanalysen i nämnden

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-05-07.

EY Grundläggande granskning 2025.

Grundläggande granskning 2025 – Sammanfattande bedömning.

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Hållbar utveckling – Ekonomisk dimension

Begränsad internkontroll och avsaknad av tydlig riskanalys kan öka risken för ineffektiv resursanvändning och ekonomiska avvikelser som inte upptäcks i tid.

Hållbar utveckling – Social dimension

Brister i internkontrollen kan påverka kvalitet och likvärdighet i verksamheten.

Hållbar utveckling – Miljömässig dimension

Inga direkta miljömässiga konsekvenser.

Christer Westlund
Förvaltningschef
Kultur- och utbildningsförvaltningen

Beslutet skickas till:
Kommunrevisionen för svar.
Arkivering.

Munkedal den 16 april 2026

Till kommunstyrelsen, kultur- och utbildningsnämnden, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och välfärdsnämnden

Till kommunfullmäktige för kännedom

Grundläggande granskning 2025

Kommunrevisionen har vid sitt möte den 16 april 2026 antagit grundläggande granskning 2025. Granskningen har genomförts av EY på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna.

Syftet med granskningen har varit att ge revisorerna underlag för ansvarsprovningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionssed. Granskningen har omfattat kommunstyrelsen, kultur- och utbildningsnämnden, miljö- och byggnadsnämnden, välfärdsnämnden, överförmyndaren samt kommunfullmäktiges beredningar. Nedan redovisas granskningens sammanfattande bedömning:

- Kommunstyrelsen och nämnderna har i huvudsak säkerställt att verksamheten styrs utifrån de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt. Överförmyndaren har säkerställt att verksamheten styrs utifrån de mål och riktlinjer som framgår av reglemente. Kommunfullmäktiges arvodesberedning har arbetat i enlighet med det med uppdrag som framgår av reglemente. Då beredningen för hållbar utveckling och demokratiberedningen har upplösts saknas förutsättningar att bedöma om beredningarna under verksamhetsåret har arbetat i enlighet med det uppdrag som framgår av respektive reglemente.
- Med undantag för miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har kommunstyrelsen, samtliga nämnder och överförmyndaren säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har delvis säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering då nämnden inte bedrivit ett tillräckligt tydligt arbete med att nå en budget i balans.
- Kommunstyrelsen och samtliga nämnder har delvis säkerställt en tillräcklig internkontroll. Kommunstyrelsen, kultur- och utbildningsnämnden och välfärdsnämnden har inte upprättat en separat riskanalys till grund för interkontrollplan. Det är därför inte tydligt om ytterligare risker identifierats än de som framgår av respektive internkontrollplan eller på vilka grunder urvalet av risker har genomförts. Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens har inte fullt ut följt upp de nämndspecifika kontrollområden som fastställts för året. Överförmyndaren har säkerställt en tillräcklig internkontroll.
- Kommunstyrelsen bedöms i allt väsentligt utövat en tillräcklig uppsikt över kommunens nämnder, bolag och de kommunalförbund kommunen är medlem i.

Utifrån granskningens iakttagelser lämnas ett antal rekommendationer till kommunstyrelsen och nämnderna:

Kommunstyrelsen rekommenderas att:

- Tillse att en dokumenterad riskanalys utarbetas som grund till internkontrollplanen
- Tillse att riskanalysen behandlas av kommunstyrelsen

Kultur- och utbildningsnämnden rekommenderas att:

- Tillse att en dokumenterad riskanalys utarbetas som grund till internkontrollplanen
- Säkerställa att riskanalysen omfattar samtliga av nämndens verksamhetsområden
- Tillse att riskanalysen behandlas av nämnden

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden rekommenderas att:

- Säkerställa att uppföljningen av internkontrollplanen genomförs på ett tydligt och konsekvent sätt.

Välfärdsnämnden rekommenderas att:

- Tillse att en dokumenterad riskanalys utarbetas som grund till internkontrollplanen
- Tillse att riskanalysen behandlas av nämnden

Granskningen översänds med önskemål om att erhålla svar på vilka åtgärder som nämnder och styrelse ämnar vidta utifrån de rekommendationer som redovisas i rapporten. Svar skickas till Johan.Palmgren@se.ey.com senast den 1 september 2026.

Datum och signatur enligt digital underskrift.

För kommunrevisionen

Claes Hedlund
Ordförande

Grundläggande granskning 2025

Munkedals kommun

April 2026

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Shape the future
with confidence

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
1. Inledning.....	3
2. Kommunstyrelsen	6
3. Kultur- och utbildningsnämnden.....	8
4. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	10
5. Valfärdsnämnden	13
6. Överförmyndaren och kommunfullmäktiges beredningar	16
7. Sammanställd bedömning.....	18
8. Samlad bedömning	20
Bilaga 1. Bakgrund till granskningen	22
Bilaga 2. Revisionskriterier	24
Bilaga 3: Källförteckning.....	29

Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Munkedals kommun genomfört en grundläggande granskning avseende 2025 års verksamhet. Syftet med granskningen har varit att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionssed.

De huvudsakliga resultaten som framkommit av granskningen är:

- Kommunstyrelsen och nämnderna har i huvudsak säkerställt att verksamheten styrs utifrån de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt. Överförmyndaren har säkerställt att verksamheten styrs utifrån de mål och riktlinjer som framgår av reglemente. Kommunfullmäktiges arvodesberedning har arbetat i enlighet med det med uppdrag som framgår av reglemente. Då beredningen för hållbar utveckling och demokratiberedningen har upplösts saknas förutsättningar att bedöma om beredningarna under verksamhetsåret har arbetat i enlighet med det uppdrag som framgår av respektive reglemente.
- Med undantag för miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har kommunstyrelsen, samtliga nämnder och överförmyndaren säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har delvis säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering då nämnden inte bedrivit ett tillräckligt tydligt arbete med att nå en budget i balans.
- Kommunstyrelsen och samtliga nämnder har delvis säkerställt en tillräcklig internkontroll. Kommunstyrelsen, kultur- och utbildningsnämnden och välfärdsnämnden har inte upprättat en separat riskanalys till grund för interkontrollplan. Det är därför inte tydligt om ytterligare risker identifierats än de som framgår av respektive internkontrollplan eller på vilka grunder urvalet av risker har genomförts. Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens har inte fullt ut följt upp de nämndspecifika kontrollområden som fastställts för året. Överförmyndaren har säkerställt en tillräcklig internkontroll.
- Kommunstyrelsen bedöms i allt väsentligt utövat en tillräcklig uppsikt över kommunens nämnder, bolag och de kommunalförbund kommunen är medlem i.

Vår sammanfattande bedömning samt de rekommendationer som lämnas till kommunstyrelsen och nämnder framgår i kapitel 8.

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionssed. Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras i kommunallagen 6 kap. 6 §. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Bakgrunden till granskningen vidareutvecklas i bilaga 1.

1.2 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionssed. Den grundläggande granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- Har kommunstyrelsen och nämnderna säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål som kommunfullmäktige bestämt?
- Har kommunstyrelsen och nämnderna säkerställt att uppföljning och rapportering sker i enlighet med kraven i kommunens styrmodell?
- Har kommunstyrelsen och nämnderna säkerställt en tillräcklig intern kontroll?
- Har överförmyndaren och kommunfullmäktiges beredningar arbetat i enlighet med det uppdrag som framgår av respektive reglemente?

1.3 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och dialoger med presidium och förvaltningschef för kommunstyrelsen, kultur- och utbildningsnämnden, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, välfärdsnämnden samt överförmyndaren

1.4 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- Kommunallagen 6 kap. 1 §
- Kommunallagen 6 kap. 6 §

- Kommunfullmäktiges mål och uppdrag
- Regler för ekonomistyrning
- Reglementen för kommunstyrelsen och nämnderna
- Reglemente för intern kontroll
- Reglemente för överförmyndaren
- Reglementen för kommunfullmäktiges arvodesberedning, demokratiberedning och beredning för hållbar utveckling

Kommunens styrmodell beskrivs i bilaga 2. Källförteckning återfinns i bilaga 3. Samtliga intervjuade har beretts möjlighet att faktagranska rapporten.

1.4.1 Utgångspunkter för vår granskning

Följande ramverk av kriterier/kontrollmoment bygger på de krav som återfinns i kommunfullmäktiges mål och resursplan, regler för ekonomistyrning, reglemente för internkontroll samt reglementen för kommunstyrelsen och nämnderna. Ramverket beskriver hur styrelsen och nämnderna ska arbeta med styrning, uppföljning och internkontroll och är utgångspunkten för de iakttagelser och avvikelser som redogörs för i efterföljande kapitel. Granskningen genomförs avvikelsebaserat. Det innebär att vi endast redogör för de fall där styrelse eller nämnd inte följer kontrollpunkterna i ramverket.

Utifrån styrdokument och reglementen är vår tolkning att styrelse och nämnder ska ha genomfört följande för att ha säkerställt dels att verksamhet och ekonomi styrs och följs upp utifrån de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, dels ett tillräckligt internkontrollarbete.

A. Tillräcklig styrning för att leva upp till mål och riktlinjer

- A1. Brutit ned fullmäktiges inriktningsmål till egna mål enligt styrmodell
- A2. Uppnått en tillfredställande måluppfyllelse i arbetet med fullmäktiges mål

B. Tillräcklig uppföljning av verksamhet och ekonomi

- B1. Följt upp verksamheten i delårsrapporter per april och augusti
- B2. Följt upp ekonomi i månadsrapporter och delårsrapporter
- B3. Beslutat om åtgärder vid konstaterat eller befarat underskott

C. Tillräcklig intern kontroll i verksamheten

- C1. Genomfört en riskanalys
- C2. Beslutat om en internkontrollplan
- C3. Följt upp internkontrollarbetet

D. Kommunstyrelsen: tillräcklig uppsikt över nämnder och bolag

- D1. Genomfört presidieträffar med nämnder och bolag
- D2. Följt upp nämndernas internkontrollarbete
- D3. Gjort påpekanden eller lämnat råd och anvisningar till nämnder som prognostiserar underskott

E. Valfärdsnämnden: nettokostnadsavvikelser (KF 2018 § 92)

- E1. Närmast sig nettokostnadsavvikelsen för jämförbara kommuner avseende individ- och äldreomsorg

Ramverket tillämpas inte på överförmyndaren eller kommunfullmäktiges beredningar. Granskningen av dessa har avgränsats till att bedöma om verksamheten under året bedrivits i enlighet med respektive uppdrag enligt gällande reglementen. Kontrollmoment för överförmyndaren och kommunfullmäktiges beredningar framgår av kapitel 6.

2. Kommunstyrelsen

2.1 Styrning

Av kommunstyrelsens delårsrapport per augusti framgår att två av kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål prognostiseras att delvis uppfyllas. Två inriktningsmål prognostiseras att i huvudsak uppfyllas. Styrelsen har brutit ned de fyra inriktningsmålen i nio verksamhetsmål med tillhörande indikatorer. Av dessa prognostiseras två att helt uppfyllas, tre i huvudsak och fyra delvis. Till grund för inriktningsmålen har nämnden beslutat om 24 indikatorer. I delårsrapporten bedömer styrelsen prognostiserat utfall för 19 indikatorer, övriga fem saknar prognostiserat utfall. Kommunstyrelsen förklarar att samtliga indikatorer kommer att följas upp i samband med bokslut.

Av styrelsens bokslut framgår att två av kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål delvis uppfylls. Två inriktningsmål uppfylls i huvudsak. Av de nio verksamhetsmålen uppnår kommunstyrelsen helt två, i huvudsak ett och delvis sex. För samtliga 24 indikatorer presenteras utfall. Av dessa bedöms tio indikatorer som uppfyllda, två som i huvudsak uppfyllda, sju som delvis uppfyllda och fem som ej uppfyllda¹.

I övrigt har inga väsentliga avvikelser noterats.

2.2 Uppföljning

Kommunstyrelsen prognostiserade i delårsrapport per april ett underskott på helåret om -400 tkr. Prognosen var 600 tkr lägre än den helårsprognos som redovisades i februari. Kommunstyrelsen beslutade att åtgärder för att nå en ekonomi i balans skulle presenteras på nästkommande möte. Vid delårsrapport per augusti redovisade kommunstyrelsen en helårsprognos där det tidigare prognostiserade underskottet inte längre kvarstod och ekonomin bedömdes vara i balans.

Inga väsentliga avvikelser har noterats.

2.3 Intern kontroll

Kommunstyrelsen beslutade i december 2024 om en interkontrollplan för 2025. Av protokoll framgår att kommunstyrelsen på sammanträdet i november genomfört dialog i syfte att identifiera kontrollpunkter till styrelsens internkontrollplan. Förvaltningen har utifrån kommunstyrelsens dialog sammanställt en interkontrollplan med sju kontrollpunkter. Internkontrollplanen har inte föregåtts av en dokumenterad riskanalys. Av tillgängligt underlag framgår inte om kommunstyrelsen identifierat ytterligare risker än de kontrollpunkter som framgår av styrelsens internkontrollplan.

¹ Långtidssjukfrånvaron inom kommun ska minska, andelen tillsvidareanställningar inom kommun ska öka till minst 89 procent, öka antalet aktiviteter inom effektiv samordning för trygghet, genomföra utbildning inom informationssäkerhet inom alla verksamheter samt inom kommunen skapa en organisation för cirkulär handel

I övrigt har inga väsentliga avvikelser noterats.

2.4 Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Granskningen visar att kommunstyrelsens uppsiktsplikt har bedrivits i enlighet med reglemente för kommunstyrelsen.

Inga väsentliga avvikelser har noterats.

2.5 Vår bedömning och rekommendationer

Vi bedömer att kommunstyrelsen i huvudsak har säkerställt att verksamheten styrs utifrån de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige beslutat. Vi grundar vår bedömning på att nämnden omhändertagit fullmäktiges inriktningsmål samt brutit ned dessa i verksamhetsmål med tillhörande indikatorer. Granskningen visar att kommunstyrelsen i huvudsak uppnår samtliga fyra av fullmäktiges inriktningsmål. Av de nio verksamhetsmålen uppfylls två helt, ett i huvudsak och fem delvis.

Vidare bedömer vi att kommunstyrelsen i allt väsentligt säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering. Vi grundar vår bedömning på att kommunstyrelsen följt upp ekonomi och verksamhet i enlighet med kommunens styrmodell. Vi grundar därtill vår bedömning på att kommunstyrelsen, vid befarat underskott, vidtagit de åtgärder som följer av kommunens regler för ekonomistyrning.

Därtill bedömer vi att kommunstyrelsen delvis säkerställt en tillräcklig intern kontroll. Vi grundar vår bedömning på att kommunstyrelsen beslutat om en interkontrollplan samt genomfört uppföljning i enlighet med reglemente för internkontroll. Vi grundar därtill vår bedömning på att kommunstyrelsen inte upprättat en separat riskanalys till grund för internkontrollplanen. Kommunstyrelsen har genom dialog identifierat risker till grund för internkontrollplan, men riskerna har inte sammanställts i en separat riskanalys. Det är därför inte tydligt om kommunstyrelsen identifierat ytterligare risker än de som framgår av internkontrollplanen. Vi menar därmed att det inte är tydligt på vilka grunder urvalet av risker har genomförts. Kommunstyrelsens arbete med intern kontroll kan stärkas genom att dokumentera samtliga identifierade risker.

Slutligen bedömer vi att kommunstyrelsen i allt väsentligt har utövat en tillräcklig uppsikt över kommunens nämnder, bolag och de kommunalförbund kommunen är medlem i. Bedömningen grundar sig på att kommunstyrelsen har utövat uppsikten i enlighet med reglemente.

Utifrån genomförd granskning rekommenderas kommunstyrelsen att:

- Tillse att en dokumenterad riskanalys utarbetas som grund till internkontrollplanen
- Tillse att riskanalysen behandlas av kommunstyrelsen

3. Kultur- och utbildningsnämnden

3.1 Styrning

Av nämndens delårsrapport per augusti framgår att samtliga av kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål prognostiseras att i huvudsak uppfyllas. Nämnden har brutit ned de fyra inriktningsmålen i åtta verksamhetsmål med tillhörande indikatorer. Av dessa prognostiseras att fem uppfylls i huvudsak och tre delvis. Till grund för inriktningsmålen har nämnden beslutat om 28 indikatorer. I delårsrapport bedömer nämnden prognostiserat utfall för 23 indikatorer, övriga fem saknar prognostiserat utfall. Nämnden lämnar ingen förklaring till varför indikatorerna inte följs upp.

Av nämndens bokslut framgår att samtliga av kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål i huvudsak uppfylls. Av de åtta verksamhetsmålen uppnår nämnden i huvudsak fem och tre delvis. För samtliga 28 indikatorer presenteras utfall. Av dessa bedöms 15 indikatorer som uppfyllda, 10 som delvis uppfyllda och tre som ej uppfyllda².

I övrigt har inga väsentliga avvikelser noterats.

3.2 Uppföljning

Inga väsentliga avvikelser har noterats.

3.3 Intern kontroll

Nämnden har i december 2024 beslutat om en internkontrollplan för 2025. Av protokoll framgår att nämnden på sammanträdet i november 2024 överlämnat förslag på internkontrollpunkter till förvaltningen. Förvaltningen har utifrån nämndens förslag sammanställt en internkontrollplan med tre kontrollpunkter. Internkontrollplanen har inte föregåtts av en dokumenterad riskanalys. Av tillgängligt underlag framgår inte om nämnden identifierat ytterligare risker än de kontrollpunkter som framgår av nämndens internkontrollplan.

Nämndens internkontrollplan omfattar tre övergripande kontrollpunkter avseende nämndens styrnings- och rapporteringsprocesser. Enligt reglemente för intern kontroll ska den interna kontrollen bidra till att verksamheten är ändamålsenlig och resurseffektiv, att informationen och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande samt att verksamheten efterlever lagar, regler och avtal. Internkontrollplanen omfattar inte de verksamhetsområden som nämnden tilldelats genom reglemente, exempelvis utbildningsverksamhet, elevhälsa, kulturverksamhet eller hantering av föreningsstöd.

² Antal utlånade böcker ska öka med två procent från föregående år, andelen elever i årskurs 7-9 med mer än 20 procent frånvaro ska minska samt ansökan till Västra Götalandsregionen om att genomföra energiprojektet på Utvecklingscentrum i Munkedal ska lämnas in.

I övrigt har inga väsentliga avvikelser noterats.

3.4 Vår bedömning och rekommendationer

Vi bedömer att kultur- och utbildningsnämnden i huvudsak har säkerställt att verksamheten styrs utifrån de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige beslutat. Vi grundar vår bedömning på att nämnden omhändertagit fullmäktiges inriktningsmål samt brutit ned dessa i verksamhetsmål med tillhörande indikatorer. Granskningen visar att nämnden i huvudsak uppnår samtliga fyra av fullmäktiges inriktningsmål. Av de åtta verksamhetsmålen uppfylls fem i huvudsak och tre delvis.

Vidare bedömer vi att nämnden i allt väsentligt säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering. Vi grundar vår bedömning på att nämnden följt upp ekonomi och verksamhet i enlighet med kommunens styrmodell.

Slutligen bedömer vi att nämnden delvis säkerställt en tillräcklig intern kontroll. Vi grundar vår bedömning på att nämnden beslutat om en internkontrollplan samt genomfört uppföljning i enlighet med reglemente för internkontroll. Vi grundar därtill vår bedömning på att nämndens internkontrollplan inte omfattar de verksamhetsområden som nämnden tilldelats genom reglemente. Nämnden har överlämnat förslag på kontrollpunkter till förvaltningen. Riskerna har inte sammanställts i en separat riskanalys. Det är därför inte tydligt om nämnden identifierat ytterligare risker än de som framgår av internkontrollplanen. Vi menar därför att det inte är tydligt på vilka grunder urvalet av risker har genomförts. Nämndens arbete med intern kontroll kan stärkas genom att dokumentera samtliga identifierade risker samt genom att identifiera risker inom samtliga verksamhetsområden.

Utifrån genomförd granskning rekommenderas kultur- och utbildningsnämnden att:

- Tillse att en dokumenterad riskanalys utarbetas som grund till internkontrollplanen
- Säkerställa att riskanalysen omfattar samtliga av nämndens verksamhetsområden
- Tillse att riskanalysen behandlas av nämnden

4. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

4.1 Styrning

Av nämndens delårsrapport per augusti framgår att två av kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål prognostiseras att delvis uppfyllas. Två inriktningsmål prognostiseras att i huvudsak uppfyllas. Nämnden har brutit ned de fyra inriktningsmålen i fyra verksamhetsmål med tillhörande indikatorer. Till grund för inriktningsmålen har nämnden beslutat om 39 indikatorer. I delårsrapport bedömer nämnden prognostiserat utfall för 33 indikatorer, övriga sex saknar prognostiserat utfall. Nämnden förklarar att samtliga indikatorer kommer att följas upp i samband med bokslut.

Av nämndens bokslut framgår att två av kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål delvis uppfylls. Ett inriktningsmål uppfylls i huvudsak och ett helt. För samtliga 39 indikatorer presenteras utfall. Av dessa bedöms 27 indikatorer som uppfyllda, sju som delvis uppfyllda och fem som ej uppfyllda.

I övrigt har inga väsentliga avvikelser noterats.

4.2 Uppföljning

Enligt kommunens ekonomistyrningsprinciper ska nämnden vid befarat underskott fatta beslut om åtgärder för att uppnå budget i balans. Förvaltningen ska på nästkommande nämndsmöte redovisa förslag till åtgärder. Nämnden ska senast till nästa rapporttillfälle redovisa för kommunstyrelsen vilka beslut nämnden tagit för att underskottet skall täckas och vilka konsekvenser det får. Vid ett underskott ska nämnden fortlöpande under året fatta beslut om åtgärder tills ekonomin är i nivå med tilldelad budget. Nämnden ska löpande under året ompröva vidtagna åtgärder så att de når det förväntade resultatet på ekonomin med så lite negativa följder för verksamheten som möjligt.

Vid månadsrapport per februari prognostiserade nämnden ett underskott mot budget på helåret om -390 tkr. Nämnden beslutade att sänka kostnaden för det löpande underhållet för fastigheter för att uppnå en budget i balans.

Vid delårsrapport per april prognostiserade nämnden ett underskott mot budget på helåret om -735 tkr. Nämnden beslutar om åtgärder motsvarande det prognostiserade underskottet.

Vid delårsrapport per augusti prognostiserade nämnden ett underskott mot budget på helåret om 3 080 tkr. Nämnden gav förvaltningen i uppdrag att till nästkommande möte redovisa åtgärder för att motverka det prognostiserade underskottet för innevarande år. Vid nästkommande möte behandlade nämnden åtgärder för att nå en budget i balans. Åtgärderna beräknades minska underskottet med 1 700 tkr. Av redovisningen framgår dock att åtgärderna inte bedömdes uppfylla kravet på att nå budget i balans under innevarande år, då de åtgärder som skulle krävas inte bedömdes ge någon kortsiktig effekt. Nämnden beslutade att godkänna informationen om förvaltningens redovisning av åtgärder för att motverka det prognostiserade underskottet.

Vid månadsrapport per oktober prognostiserade nämnden ett underskott mot budget på helåret om - 3000 tkr. Nämnden beslutade att notera informationen. Av protokoll framgår inte att åtgärder vidtogs för att minska underskottet.

I bokslutet redovisade nämnden en negativ budgetavvikelse om -4 812 tkr. Utfallet var 1 732 tkr sämre än prognosen i oktober. Av bokslutet framgår att underskottet delvis är hänförligt till kostnader kopplade till rivningsåtgärder i Håby. Rivningen genomfördes av Kronofogden efter kommunens begäran. Rivningskostnaderna uppgick till cirka 1,2 mnkr. Kostnaden har redovisats inom Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och belastar nämndens resultat för 2025. Av nämndens sju verksamhetsområden redovisade fem underskott av varierande storlek.

4.3 Intern kontroll

Nämnden beslutade i december 2024 om en internkontrollplan för 2025. Internkontrollplanen har föregåtts av en dokumenterad riskanalys. Riskanalysen omfattar tre identifierade risker avseende delegationsbeslut, kontinuitetsplanering samt ekonomi. Av tillgängligt underlag framgår inte om nämnden identifierat ytterligare risker utöver de som framgår av riskanalysen. Internkontrollplanen omfattar därtill kontrollområden som inte har någon tydlig koppling till de risker som identifierats i riskanalysen.

Nämnden har följt upp internkontrollplanen i november 2025. Av uppföljningen framgår att nämndens specifika kontrollområden för 2025 är avtalssamverkan, externa intäkter och taxa. Den genomförda uppföljningen avser dock delegationsbeslut, kontinuitetsplanering och ekonomi.

I övrigt har inga väsentliga avvikelser noterats.

4.4 Vår bedömning och rekommendationer

Vi bedömer att miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i huvudsak har säkerställt att verksamheten styrs utifrån de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige beslutat. Vi grundar vår bedömning på att nämnden omhändertagit fullmäktiges inriktningsmål samt brutit ned dessa i verksamhetsmål med tillhörande indikatorer. Granskningen visar att nämnden delvis uppnår två av fullmäktiges fyra inriktningsmål. Ett mål uppnås i huvudsak och ett uppnås helt.

Vidare bedömer vi att nämnden delvis har säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering. Vi grundar vår bedömning på att nämnden följt upp ekonomi och verksamhet i enlighet med kommunens styrmodell. Samtidigt har nämnden under året redovisat återkommande och ökande underskott. Vid delårsrapport per augusti prognostiserades ett underskott om -3 080 tkr, nämnden beslutade dock vid nästkommande möte endast om åtgärder motsvarande 1 700 tkr vilket inte motsvarade det prognostiserade underskottet. Vid prognosen per oktober fattade nämnden inte beslut om ytterligare åtgärder trots kvarstående underskott om -3000 tkr. I bokslutet redovisar nämnden ett underskott mot budget.

Slutligen bedömer vi att nämnden delvis har säkerställt en tillräcklig intern kontroll. Bedömningen grundar sig på att nämnden har beslutat om en internkontrollplan som utgår från en dokumenterad riskanalys samt att uppföljning har genomförts i enlighet med reglemente för intern kontroll. Vi noterar att internkontrollplanen omfattar kontrollområden som inte har någon tydlig koppling till de risker som identifierats i riskanalysen. Mot denna bakgrund bedömer vi att det inte är tydligt på vilka grunder urvalet av kontrollområden har genomförts. Vi grundar avslutningsvis vår bedömning på att det inte är tydligt varför de nämnds specifika kontrollområden som fastställts för året skiljer sig från de områden som faktiskt följts upp.

Utifrån genomförd granskning rekommenderas miljö- och samhällsbyggnadsnämnden att:

- Säkerställa att uppföljningen av internkontrollplanen genomförs på ett tydligt och konsekvent sätt.

5. Välfärdsnämnden

5.1 Styrning

Av nämndens delårsrapport per augusti framgår att tre av kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål prognostiseras att delvis uppfyllas. Ett inriktningsmål prognostiseras att i huvudsak uppfyllas. Nämnden har brutit ned de fyra inriktningsmålen i fyra verksamhetsmål med tillhörande indikatorer. Till grund för inriktningsmålen har nämnden beslutat om 24 indikatorer. I delårsrapport bedömer nämnden prognostiserat utfall för 12 indikatorer, övriga 12 saknar prognostiserat utfall. Nämnden förklarar att samtliga indikatorer kommer att följas upp i samband med bokslut.

Av nämndens bokslut framgår att samtliga av kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål i huvudsak uppfylls. För samtliga 24 indikatorer presenteras utfall. Av dessa bedöms 11 indikatorer som uppfyllda, 11 som delvis uppfyllda och två som ej uppfyllda³.

I övrigt har inga väsentliga avvikelser noterats.

5.2 Uppföljning

Inga väsentliga avvikelser har noterats.

5.3 Intern kontroll

Nämnden har i december 2024 beslutat om en internkontrollplan för 2025. Av protokoll framgår att nämnden på sammanträdet i november 2024 genomförde en workshop i syfte att identifiera kontrollpunkter till nämndens internkontrollplan. Förvaltningen har utifrån nämndens workshop sammanställt en internkontrollplan med sju kontrollpunkter. Internkontrollplanen har inte föregåtts av en dokumenterad riskanalys. Av tillgängligt underlag framgår inte om nämnden identifierat ytterligare risker än de kontrollpunkter som framgår av nämndens internkontrollplan.

I övrigt har inga väsentliga avvikelser noterats.

³ Individ och familjeomsorg: Brukare som besvarar brukarundersökningen ska öka samt indikator avseende att genomföra introduktion kring bilkörning för att minska miljöpåverkan på samtliga enheter där bil används i tjänsten.

5.4 Valfördsnämndens nettokostnadsavvikelse mot jämförbara kommuner

Kommunfullmäktige⁴ beslutade 2018 att den långsiktiga målsättningen för individ och familjeomsorg är att nettokostnadsavvikelsen⁵ ska var i nivå med jämförbara kommuner. Enligt senast tillgängliga data från Kolada⁶ uppgick nettokostnadsavvikelsen för individ- och familjeomsorg i kommunen år 2024 till 43,4 procent. För liknande kommuner uppgick nettokostnadsavvikelsen till 23,4 procent.

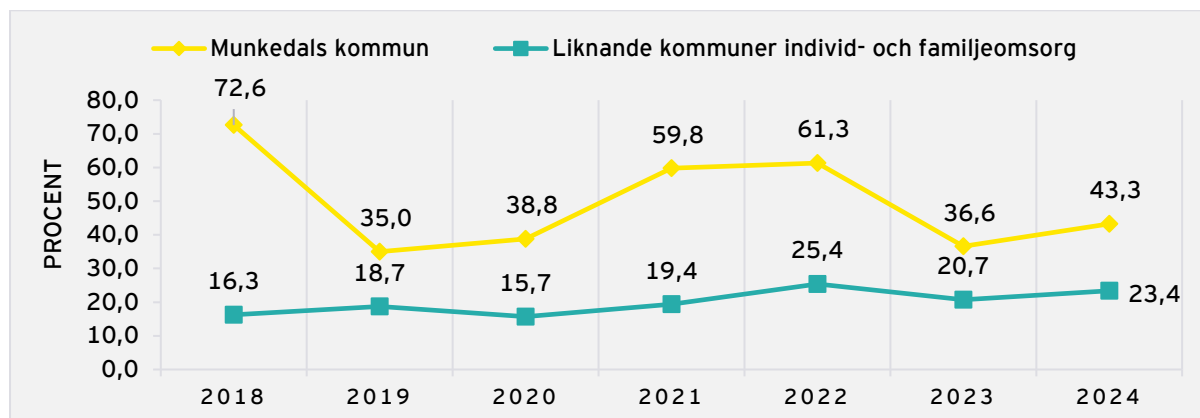

Diagram 1: Nettokostnadsavvikelse för Munkedals kommun och liknande kommuner avseende individ- och familjeomsorg perioden 2018-2024. Källa Kolada.

5.5 Vår bedömning och rekommendationer

Vi bedömer att valfördsnämnden i huvudsak har säkerställt att verksamheten styrs utifrån de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige beslutat. Vi grundar vår bedömning på att nämnden omhändertagit fullmäktiges inriktningsmål samt brutit ned dessa i verksamhetsmål med tillhörande indikatorer. Granskningen visar att nämnden i huvudsak uppnår samtliga fyra av fullmäktiges inriktningsmål.

Vidare bedömer vi att nämnden i allt väsentligt säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering. Vi grundar vår bedömning på att nämnden följt upp ekonomi och verksamhet i enlighet med kommunens styrmodell.

Slutligen bedömer vi att nämnden delvis säkerställt en tillräcklig intern kontroll. Vi grundar vår bedömning på att nämnden beslutat om en internkontrollplan samt genomfört uppföljning i enlighet med reglemente för internkontroll. Vi grundar därtill vår bedömning på nämnden inte upprättat en separat riskanalys till grund för interkontrollplan. Nämnden har genom workshop identifierat risker till grund för internkontrollplan. Riskerna har inte sammanställts i en separat riskanalys. Det är därför inte tydligt om nämnden identifierat ytterligare risker än de som framgår av internkontrollplanen. Vi menar därför att det inte är

⁴ Kommunfullmäktige 2018 § 92

⁵ Nettokostnadsavvikelse visar om en verksamhets kostnader är högre eller lägre än vad som statistiskt kan förväntas utifrån kommunens strukturella förutsättningar. Positiva värden innebär att kostnaderna är högre än förväntat och negativa värden innebär att de är lägre.

⁶ Kommun- och landstingsdatabasen

tydligt på vilka grunder urvalet av risker har genomförts. Nämndens arbete med intern kontroll kan stärkas genom att dokumentera samtliga identifierade risker.

Senast tillgängliga data från Kolada visar att nämndens nettokostnadsavvikelse för individ- och familjeomsorg har minskat från 72,6 procent år 2018 till 43,4 procent år 2024. Under samma period har nettokostnadsavvikelsen för liknande kommuner ökat från 16,3 till 23,4 procent. Sammantaget innebär detta att skillnaden mellan nämnden och liknande kommuner har minskat från 56,3 procentenheter år 2018 till 19,9 procentenheter år 2024.

Utifrån genomförd granskning rekommenderas välfärdsnämnden att:

- Tillse att en dokumenterad riskanalys utarbetas som grund till internkontrollplanen
- Tillse att riskanalysen behandlas av nämnden

6. Överförmyndaren och kommunfullmäktiges beredningar

6.1 Överförmyndaren

Vår granskning av överförmyndaren har avgränsats till att bedöma om överförmyndaren under året har arbetat i enlighet med sitt uppdrag. Uppdraget framgår av reglemente för överförmyndaren och är följande:

Överförmyndaren ansvarar för den ekonomiska förvaltningen inom sitt verksamhetsområde och ska arbeta inom de ramar som kommunfullmäktige har fastställt. Verksamheten ska följas upp fortlöpande i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer. Överförmyndaren ska årligen lämna en verksamhetsberättelse till kommunfullmäktige där det framgår hur uppdraget har fullgjorts. Överförmyndarens förvaltningsfunktion och administration utförs av Samverkande överförmyndare och finns i Uddevalla.

Granskningen visar att Samverkande överförmyndare har fastställt målsättningar för verksamhetsåret 2025 avseende digitalisering, utbildningsinsatser, ärendehantering, årsräkningsgranskning och personalsäkerhet. Uppföljningen visar att flera av målsättningarna har uppnåtts eller till största delen uppnåtts, samtidigt som införandet av nytt ärendehanteringssystem och arbetet med personalsäkerhet kvarstår som ej fullt genomförda.

Därtill visar granskningen att Samverkande överförmyndare har beslutat om en budget, genomfört uppföljning av budgeten per april, augusti samt helår. Av verksamhetsberättelse för Samverkande överfyndare framgår att verksamheten redovisar ett underskott om 135 tkr. Underskottet fördelas mellan kommunerna utifrån invånarantal vilket för Munkedals del motsvarar cirka 12 tkr.

Slutligen visar granskningen att Samverkande överförmyndare har beslutat om en internkontrollplan för året innehållande tre kontrollpunkter. Uppföljning har genomförts och visar inte på några väsentliga avvikelser.

Verksamhetsåret har sammanställts i en verksamhetsberättelse som har tillställts kommunfullmäktige.

Vi bedömer att överförmyndaren har arbetat i enlighet med sitt uppdrag. Vi grundar vår bedömning på att överförmyndaren har fastställt målsättningar för 2025, följt upp mål och budget samt genomfört årets internkontroll utan att några väsentliga avvikelser har noterats. Vi grundar därtill vår bedömning på att överförmyndaren lämnat en verksamhetsberättelse till kommunfullmäktige där det framgår hur uppdraget har fullgjorts.

6.2 Kommunfullmäktiges arvodesberedning

Vår granskning av arvodesberedningen har avgränsats till att bedöma om beredningen under året har arbetat i enlighet med sitt uppdrag. Uppdraget framgår av reglemente för kommunfullmäktiges arvodesberedning och är följande:

Arvodesberedningen har till uppgift att inför ny mandatperiod se över gällande ersättningsbestämmelser och nivåer. Beredningen ska därtill föreslå eventuella justeringar och ändringar av reglerna vid organisatoriska förändringar och/eller stora förändringar i

uppdragens omfattning eller motsvarande. Beredningen ska även fatta beslut om tolkningar av arvodesreglerna. Beredningen ska rapportera till kommunfullmäktige hur beredningen genomfört sitt arbete.

Beredningen har under år 2025 påbörjat en revidering av arvode och ersättningar till förtroendevalda. Ärendet ska behandlas av kommunfullmäktig i mars 2026.

Vi bedömer att arvodesberedningen har arbetat i enlighet med sitt uppdrag. Vi grundar vår bedömning på att beredningen under 2025 har påbörjat en översyn av arvoden och ersättningar som följer av det uppdrag som framgår av reglementet.

6.3 Kommunfullmäktiges demokratiberedning

Vår granskning av demokratiberedningen har avgränsats till att bedöma om beredningen under året har arbetat i enlighet med sitt uppdrag. Uppdraget framgår av reglemente för kommunfullmäktiges demokratiberedning och är följande:

Demokratiberedningen har till uppgift att utveckla former för medborgardialog, föra ut fullmäktiges frågor för information och förankring, revidera fullmäktiges arbetsordning samt hantera de uppdrag som fullmäktige lämnar till beredningen. Beredningen ska minst en gång per år rapportera till kommunfullmäktige hur beredningen genomfört sitt arbete

Demokratiberedningen har genomfört tre sammanträden under första kvartalet år 2025. Kommunfullmäktige beslutade den 27 oktober 2025 att upplösa beredningen varför ingen redovisning av hur beredningen genomfört sitt arbete har tillställts fullmäktige.

Eftersom demokratiberedningen har upplösts saknas förutsättningar att bedöma om beredningen under verksamhetsåret har arbetat i enlighet med sitt uppdrag.

6.4 Kommunfullmäktiges beredning för hållbar utveckling

Vår granskning av beredningen för hållbar utveckling har avgränsats till att bedöma om beredningen under året har arbetat i enlighet med sitt uppdrag. Uppdraget framgår av reglemente för kommunfullmäktiges beredning för hållbar utveckling och är följande:

Beredningen för hållbar utveckling har till uppgift att övergripande bevaka allt som kan påverka kommunens långsiktiga hållbarhet utifrån ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt perspektiv. Beredningen ansvarar för att utveckla former för kunskapsspridning med målsättning att få fler aktörer inom civilsamhället att engagera sig i frågor som rör kommunens hållbara utveckling i ett längre perspektiv. Beredningen ska rapportera till kommunfullmäktige hur beredningen genomfört sitt arbete.

Beredningen för hållbar utveckling har inte varit aktiv under verksamhetsåret 2025. Kommunfullmäktige beslutade den 27 oktober 2025 att upplösa beredningen varför ingen redovisning av hur beredningen genomfört sitt arbete har tillställts fullmäktige.

Eftersom beredningen för hållbar utveckling har upplösts saknas förutsättningar att bedöma om beredningen under verksamhetsåret har arbetat i enlighet med sitt uppdrag.

7. Sammanställd bedömning

Nedan sammanställer vi våra bedömningar utifrån granskningens revisionskriterier.

Tabell 1. Sammanställd bedömning per styrelse, nämnd, beredningar samt revisionskriterier.

	Kriterier	KS	KUN	MSBN	VFN
Styrning	A1				
	A2				
Uppföljning	B1				
	B2				
	B3		ET		ET
Intern kontroll	C1				
	C2				
	C3				
Uppsiktsplikt	D1		ET	ET	ET
	D2		ET	ET	ET
	D3		ET	ET	ET
Nettokostnadsavvikelse IFO ⁷	E1	ET	ET	ET	*
Nämnder och beredningar med särskilda kriterier ⁸					
		ÖF	AB	DB	BHU
Styrning				**	**
Uppföljning				**	**
Intern kontroll			ET	ET	ET
 Kriteriet uppfyllt Delvis uppfyllt Ej uppfyllt Ej tillämbart					

* Mot bakgrund av att kommunfullmäktige inte angett någon tydlig tidsgräns för när nettokostnadsavvikelsen för individ- och familjeomsorg ska vara i nivå med liknande kommuner saknas ett fastställt tidsperspektiv för uppdraget. Vi avstår därför från att göra en bedömning.

** Då demokratiberedningen och beredningen för hållbar utveckling har upplösts saknas förutsättningar att bedöma om beredningarna under verksamhetsåret arbetat i enlighet med sina uppdrag.

A. Tillräcklig styrning för att leva upp till mål och riktlinjer

A1. Brutit ned fullmäktiges inriktningsmål till egna mål enligt styrmodell

A2. Uppnått en tillfredställande måluppfyllelse i arbetet med fullmäktiges mål

B. Tillräcklig uppföljning av verksamhet och ekonomi

B1. Följt upp verksamheten i delårsrapporter per april och augusti

⁷ Individ- och familjeomsorg.

⁸ Se kapitel 6 för de kriterier som överförmyndaren och kommunfullmäktiges beredningar har granskats utifrån.

B2. Följt upp ekonomi i månadsrapporter och delårsrapporter

B3. Beslutat om åtgärder vid konstaterat eller befarat underskott

C. Tillräcklig intern kontroll i verksamheten

C1. Genomfört en riskanalys

C2. Beslutat om en internkontrollplan

C3. Följt upp internkontrollarbetet

D. Kommunstyrelsen: tillräcklig uppsikt över nämnder och bolag

D1. Genomfört presidieträffar med nämnder och bolag

D2. Följt upp nämndernas internkontrollarbete

D3. Gjort påpekanden eller lämnat råd och anvisningar till nämnder som prognostiserar underskott

E. Valfördsnämnden: nettokostnadsavvikelser (KF 2018 § 92)

E1. Närmat sig nettokostnadsavvikelsen för jämförbara kommuner avseende individ- och äldreomsorg

8. Samlad bedömning

Syftet med den grundläggande granskningen har varit att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionssed.

8.1 Styrning

Vi bedömer att kommunstyrelsen, kultur- och utbildningsnämnden, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och välfärdsnämnden i huvudsak säkerställt att verksamheten styrs utifrån de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt. Detta mot bakgrund av att de omhändertagit fullmäktiges inriktningsmål samt brutit ned dessa i verksamhetsmål med tillhörande indikatorer. Kommunstyrelsen och nämnderna uppnår i huvudsak fullmäktiges inriktningsmål.

Därtill bedömer vi att överförmyndaren har säkerställt att verksamheten styrs utifrån de mål och riktlinjer som framgår av reglemente.

Slutligen bedömer vi att kommunfullmäktiges arvodesberedning har arbetat i enlighet med uppdrag som framgår av reglemente.

Eftersom beredningen för hållbar utveckling och demokratiberedningen har upplösts saknas förutsättningar att bedöma om beredningarna under verksamhetsåret har arbetat i enlighet med det uppdrag som framgår av respektive reglemente.

8.2 Uppföljning

Vi bedömer att kommunstyrelsen, kultur- och utbildningsnämnden och välfärdsnämnden i allt väsentligt säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering. Bedömningen grundar sig på att dessa nämnder följt upp ekonomi och verksamhet enligt styrmodell samt vidtagit åtgärder vid eventuellt budgetunderskott.

Vidare bedömer vi att miljö- och samhällsbyggnadsnämnden delvis säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering. Bedömningen grundar sig på att nämnden följt upp ekonomi och verksamhet enligt styrmodell. Därtill grundas bedömningen på att nämnden inte bedrivit ett tillräckligt tydligt arbete med att nå en budget i balans. Nämnden har under samtliga ekonomiska uppföljningar prognostiserat ett ökande underskott mot budget. Vid delårsrapport per augusti prognostiserades ett underskott på helåret om -3 080 tkr. Nämnden beslutade dock vid nästkommande möte endast om åtgärder motsvarande 1 700 tkr vilket inte motsvarade det prognostiserade underskottet. Vid prognosen per oktober fattade nämnden inga beslut om ytterligare åtgärder trots kvarstående underskott om -3 000 tkr.

Slutligen bedömer vi att överförmyndaren säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering. Bedömningen grundar sig på att överförmyndaren följt upp mål och budget

samt till fullmäktige lämnat en verksamhetsberättelse där det framgår hur uppdraget har fullgjorts.

8.3 Intern kontroll

Vi bedömer att kommunstyrelsen, kultur- och utbildningsnämnden, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och välfärdsnämnden delvis säkerställt en tillräcklig intern kontroll. Bedömningen grundar sig på att kommunstyrelsen och dessa nämnder beslutat om en internkontrollplan samt genomfört uppföljning i enlighet med reglemente för internkontroll. Kommunstyrelsen, kultur- och utbildningsnämnden och välfärdsnämnden har dock inte upprättat en separat riskanalys till grund för internkontrollplanen. De kontrollpunkter som har valts ut har inte sammanställts i en separat riskanalys. Det är därför inte tydligt om ytterligare risker identifierats än de som framgår av respektive internkontrollplan. Det är därför inte tydligt på vilka grunder urvalet av risker har genomförts. Vi konstaterar att miljö- och samhällsbyggnadsnämndens inte fullt ut följt upp de nämndspecifika kontrollområden som fastställts för året. Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens uppföljning av internkontroll är därför otydlig. Vi noterar att kultur- och utbildningsnämndens internkontrollplan inte omfattar de verksamhetsområden nämnden tilldelats genom reglemente.

Slutligen bedömer vi att överförmyndaren säkerställt en tillräcklig intern kontroll. Bedömningen grundar sig på att överförmyndarens internkontrollarbete genomförts i enlighet med fullmäktiges anvisningar.

8.4 Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Vi bedömer att kommunstyrelsen i allt väsentligt har utövat en tillräcklig uppsikt över kommunens nämnder, bolag och de kommunalförbund kommunen är medlem i. Bedömningen grundar sig på att kommunstyrelsen har utövat uppsikten i enlighet med reglemente för kommunstyrelsen.

8.5 Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning har rekommendationer lämnats till kommunstyrelsen och samtliga nämnder. Rekommendationerna framgår i avsnitten för kommunstyrelsen och respektive nämnd.

Göteborg den 13 april 2026

Hannes Lönnqvist
Verksamhetsrevisor
Ernst & Young AB

Rebecka Rask
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Kvalitetssäkrare
Ernst & Young AB

Bilaga 1. Bakgrund till granskningen

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionssed. Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bland annat i kommunallagen 6 kap. 6 §. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt God revisionssed 2022 ska den grundläggande granskningen ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse. Enligt God revisionssed handlar den grundläggande granskningen bland annat om frågor avseende hur styrelse och nämnder har:

- Tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten
- Gjort en egen riskanalys
- Uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat samt beslut om åtgärder vid eventuella avvikelser
- Ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering
- Ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning
- Tydliga beslutsunderlag och protokoll

Ansvariga nämnder

Granskningen avser kommunstyrelsen, kultur- och utbildningsnämnden, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, välfärdsnämnden, överförmyndarnämnden, arvodesberedningen, kommunfullmäktiges demokratiberedning samt kommunfullmäktiges beredning för hållbar utveckling.

Avgränsning

Granskningen avser verksamhetsår 2025 och avgränsas i enlighet med revisionsfrågorna. Granskningen omfattar inte granskning av säkerhet i redovisningssystem. Detta granskar revisorerna i löpande granskning som en del av redovisningsrevisionen. Nämndernas måluppfyllelse har granskats per helår 2025.

I den grundläggande granskningen granskas samtliga nämnder och styrelsen utifrån ovan nämnda revisionsfrågor och revisionskriterier.

Metod och genomförande

Granskningen genomförs genom löpande insamling av fakta och iakttagelser, protokollsgranskning och nämnddialoger. Insamling sker genom att revisorerna:

- Löpande tar del av grundläggande dokument såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut och protokoll.
- Löpande för en dialog med kommunstyrelse, nämnder och tjänstepersoner.

Dialoger

Kommunrevisionen har inom ramen för den grundläggande granskningen genomfört dialoger med nedanstående nämnder:

- Kommunstyrelsen
- Kultur- och utbildningsnämnden
- Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
- Valfärdsnämnden
- Överförmyndaren

Till dialogerna har respektive presidium i kommunstyrelsen och nämnderna bjudits in. Dialogerna har utgått från kommunrevisionens risk- och väsentlighetsanalys samt övriga iakttagelser som uppmärksamrats under året. Vid dialogerna har presidierna även haft möjlighet att lyfta väsentliga frågor under året.

Protokollgranskning

Inom ramen för granskning sker en genomgång av kommunstyrelsens och nämndernas protokoll samt mål- och ekonomiuppföljningar avseende 2025. Genomgången av protokoll syftar i huvudsak till att följa hur styrelse och nämnder arbetar med styrning, uppföljning och kontroll.

Bilaga 2. Revisionskriterier

Kommunallagen (2017:925)

Av kommunallagens 6 kap. 1 § framgår att styrelsen ansvarar för att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över nämndernas verksamhet. Kommunstyrelsen ska även ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag och kommunalförbund som kommun är medlem i. Enligt 3 kap 12 § kommunallagen inkluderar detta uppsikt över kommunala bolag, stiftelser och föreningar. Enligt 6 kap 6 § kommunallagen har nämnderna ansvar för att var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Likaså skall nämnderna se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett övrigt tillfredställande sätt.

Mål och resursplan - budget 2025 med plan 2026-2028

Kommunfullmäktige har beslutat om fyra inriktningsmål för verksamheten.

- Alla ges förutsättning till sysselsättning efter förmåga
- Munkedals kommun ska verka för en god folkhälsa
- Alla ska känna sig trygga i att få stöd utifrån behov
- Munkedal ska arbeta för minskad miljöpåverkan

Inriktningsmålen gäller för planeringsperioden 2024-2027. Till varje inriktningsmål ska kommunstyrelsen och nämnderna, senast i juni inför kommande verksamhetsår besluta om verksamhetsmål. Till varje verksamhetsmål kopplas ett antal ett mått. Verksamhetsmålen ska utgå från kommunstyrelsens och nämndernas ansvar och uppdrag. Inför verksamhetsåret upprättas handlingsplaner där det ska framgå vilka åtaganden nämnden tar på sig för att uppnå målen. Kommunstyrelsen och nämnderna ska senast i december inför kommande verksamhetsår besluta om verksamhetsplanerna.

Uppföljning av målen sker i delårsrapport per augusti samt i årsredovisning.

Regler för ekonomistyrning i Munkedals kommun

Ekonomistyrningsreglerna beskriver den styrmodell som används för kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens ekonomiska styrning av kommunens verksamheter. Reglerna klargör framför allt relationen mellan kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnderna i frågor som rör ekonomi och verksamhet.

De grundläggande principerna som reglerar förhållandet mellan kommunfullmäktige och nämnderna i fråga om ekonomi och verksamhet är:

- Tilldelat anslag utgör den yttersta restriktionen för verksamheten. Om resurserna inte räcker till den planerade/pågående verksamheten måste nämnden vidta åtgärder så att verksamheten ryms inom anvisade medel.

- I anslutning till ekonomisk uppföljning ska nämnden lämna en skriftlig analys och kommentar till över-/underskottets uppkomst. Om resultatet innebär ett underskott ska förvaltningen redovisa förslag till åtgärder på nästa nämndsmöte. Nämnden ska senast till nästa rapporttillfälle redovisa för kommunstyrelsen vilka beslut nämnden tagit för att underskottet skall täckas och vilka konsekvenser det får.
- Vid ett underskott ska nämnden fortlöpande under året fatta beslut om åtgärder tills ekonomin är i nivå med tilldelad budget. Det gäller för nämnden att löpande under året ompröva vidtagna åtgärder så att de får det förväntade resultatet på ekonomin med så lite negativa följder för verksamheten som möjligt.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska lämna månadsrapporter med en helårsprognos per februari och per oktober. Kommunstyrelsen och nämnderna ska upprätta delårsrapport per april innehållande ekonomiskt resultat med helårsprognos samt delårsrapport per augusti innehållande ekonomiskt resultat med helårsprognos samt måluppföljning. Kommunstyrelsen och nämnderna ska upprätta bokslut innehållande det ekonomiska resultatet verksamheten samt redovisning av måluppfyllelse.

Reglemente för kommunstyrelsen (KF 2022-11-28, reviderad 2025-09-22)

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsiktsplikt över nämnderna, gemensamma nämnder, hel- eller delägda bolag och kommunalförbunds verksamhet.

Enligt reglemente ska kommunstyrelsen:

- Leda arbetet med, och samordna utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten samt göra framställningar i målfrågor som inte är förbehållna annan nämnd.
- Utöva uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders beslut.
- Ansvara för utformning och utveckling av kommunens system för intern kontroll i enlighet med vad fullmäktige särskilt beslutar.
- Ansvara för samordningsträffar med nämndpresidierna.

Inom ramen för sin uppsiktsplikt ska kommunstyrelsen:

- Se till att av fullmäktige fastställda mål och riktlinjer för verksamheten samt ekonomi följs upp i nämnderna.
- Övervaka att kommunens löpande förvaltning i övrigt sköts lagligt och ekonomiskt.
- Följa upp hur den interna kontrollen sköts i nämnderna.
- Två gånger per år rapportera till fullmäktige hur samtliga kommunens verksamheter utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

Uppsikten är begränsad till en rätt att göra påpekanden, lämna råd och anvisningar samt, om det krävs, framställa till fullmäktige i egenskap av högsta beslutande organ att ingripa.

Kommunstyrelsens presidium ska kalla till möte med respektive nämnds presidium, minst två gånger per år. Senast innan mars månads utgång och senast innan september månads utgång. Anteckningar ska föras vid mötena.

Kommunstyrelsen ska ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de bolag och stiftelser som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen. Kommunstyrelsen ska därtill årligen pröva om den verksamhet som bedrivs i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger, under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförs inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Reglementen för kultur- och utbildningsnämnden, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och välfärdsnämnden

Nämnderna ska följa de uppdrag som fullmäktige fastställt genom reglemente, budget eller särskilda beslut. Nämnderna ansvarar för att de fastställda målen uppnås och att givna uppdrag och riktlinjer efterlevs. Vidare ska verksamheten följas upp löpande. Två gånger per år ska en redovisning lämnas till fullmäktige av hur uppdragen enligt reglemente och finansbemyndigande har fullgjorts. I redovisningen ska nämnderna även beskriva hur delegerade uppdrag har hanterats.

Redovisningen ska utformas enligt de riktlinjer som fullmäktige beslutat om och lämnas till kommunstyrelsen, som samordnar rapporteringen från samtliga nämnder.

Reglemente för intern kontroll (KF 2022-09-26)

Den interna kontrollen ska bidra till att verksamheten är ändamålsenlig och resurseffektiv, att informationen och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande att verksamheten efterlever lagar, regler och avtal.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att det finns en god intern kontroll. I detta ligger ett ansvar för att en intern kontrollorganisation upprättas inom kommunen samt att denna rapporterar utifrån kommunstyrelsens behov av kontroll. Kommunstyrelsen ska tillse att den interna kontrollen inom nämnderna är tillräcklig och följer beslutade styrdokument.

Nämnderna har ansvar för den interna kontrollen inom respektive ansvarsområden. Nämnderna ska årligen genomföra en riskanalys som följs av en upprättad internkontrollplan inom verksamhetsområdet. Planen ska revideras årligen. Nämnderna ska årligen rapportera resultatet från uppföljningsrapporten av den interna kontrollen till kommunstyrelsen. Rapportering ska samtidigt ske till kommunens förtroendevalda revisorer. Allvarliga brister i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till kommunstyrelsen och kommunens förtroendevalda revisorer.

Reglemente för överförmyndaren (KF 2019-02-25)

Överförmyndaren ansvarar för den ekonomiska förvaltningen inom sitt verksamhetsområde och ska arbeta inom de ramar som kommunfullmäktige har fastställt. Verksamheten ska följas upp fortlöpande i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer. I den årliga verksamhetsberättelsen ska det framgå hur uppdraget har fullgjorts.

Överförmyndarens förvaltningsfunktion och administration utförs av Samverkande överförmyndare och finns i Uddevalla.

Reglemente för kommunfullmäktiges arvodesberedning (KF 2019-02-25)

Beredningen ansvarar inom sitt område för att:

- Inför ny mandatperiod se över gällande ersättningsbestämmelser och nivåer
- Föreslå eventuella justeringar och ändringar av reglerna vid organisatoriska förändringar, och/eller stora förändringar i uppdragens omfattning eller motsvarande.
- Fatta beslut om tolkningar av arvodesreglerna.

Beredningen ansvarar även för att inom sitt område avge sådana yttranden som ankommer på beredningen. Beredningen kan inte delegeras någon rätt att besluta i sakfrågor och har därmed inte någon form av verksamhetsansvar.

Beredningen ska se till att det egna arbetet bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt bestämmelser i detta reglemente. Beredningen ska rapportera till kommunfullmäktige hur beredningen genomfört sitt arbete. I övrigt ska beredningen lämna information till fullmäktige vid behov.

Reglemente för kommunfullmäktiges demokratiberedning (KF 2022-11-28)

Beredningen ansvarar inom sitt område för att:

- Utveckla former för medborgardialog med målsättning att få fler medborgare engagerade i frågor som rör kommunens verksamhet och utveckling. Medborgardialogen skall också ge förutsättningar för att tillvarata kompetens och kunskap i kommunen.
- Föra ut frågor som fullmäktige beslutar för information, medborgardialog och förankring.
- Se över fullmäktiges arbetsordning och framställa förslag på eventuella revideringar till fullmäktige.
- Hantera de uppdrag som skickas från fullmäktige till beredningen.

Beredningen ansvarar även för att inom sitt område avge sådana yttranden som ankommer på beredningen. Beredningen kan inte delegeras någon rätt att besluta i sakfrågor och har därmed inte någon form av verksamhetsansvar.

Beredningen ska se till att det egna arbetet bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt bestämmelser i detta reglemente. Beredningen ska rapportera till kommunfullmäktige hur beredningen genomfört sitt arbete minst en gång per år, i november månad och där utöver vid behov. I övrigt ska beredningen lämna information till fullmäktige vid behov.

Reglemente för kommunfullmäktiges beredning för hållbar utveckling (KF 2018-11-29)

Beredningens uppdrag är att övergripande bevaka allt som kan påverka kommunens långsiktiga hållbarhet utifrån ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt perspektiv. Beredningen ansvarar inom sitt område för att:

- Utveckla former för kunskapsspridning med målsättning att få fler aktörer inom civilsamhället att engagera sig i frågor som rör kommunens hållbara utveckling i ett längre perspektiv.

Beredningen ansvarar även för att inom sitt område avge sådana yttranden som ankommer på beredningen. Beredningen kan inte delegeras någon rätt att besluta i sakfrågor och har därmed inte någon form av verksamhetsansvar.

Beredningen ska se till att det egna arbetet bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt bestämmelser i detta reglemente. Beredningen ska rapportera till kommunfullmäktige hur beredningen genomfört sitt arbete. I övrigt ska beredningen lämna information till fullmäktige vid behov.

Bilaga 3: Källförteckning

Dialoger med presidium

- Kommunstyrelsen, 2025-11-18
- Kultur- och utbildningsnämndens presidium, 2025-09-09
- Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens presidium, 2025-05-27
- Valfärdsnämndens presidium, 2025-09-09
- Överförmyndaren, 2025-03-25

Dokumentförteckning

Kommunstyrelsen

- Bokslut för kommunstyrelsen, 2025
- Budget, 2025
- Delårsbokslut per april, 2025
- Delårsrapport per augusti, 2025
- Internkontrollplan, 2025
- Minnesanteckningar från bokslutsdialoger med nämnderna och kommunkoncernen
- Minnesanteckningar från budgetdialog med nämnderna
- Minnesanteckningar från kommunstyrelsens uppsiktsplikt för kultur- och utbildningsnämnden, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden samt välfärdsnämnden
- Månadsrapport februari och oktober, 2025
- Protokoll 2024 - 2026
- Reglemente för kommunstyrelsen
- Uppföljning av internkontrollplan, 2025

Kommunfullmäktiges beredningar

- Reglemente för arvodesberedningen
- Reglemente för beredningen för hållbar utveckling
- Reglemente för demokratiberedningen

Kultur- och utbildningsnämnden

- Bokslut för kultur- och utbildningsnämnden, 2025
- Budget, 2025
- Delårsbokslut per april, 2025
- Delårsrapport per augusti, 2025
- Internkontrollplan, 2025
- Månadsrapport februari och oktober, 2025
- Protokoll 2024 - 2026
- Reglemente för kultur- och utbildningsnämnden
- Uppföljning av internkontrollplan, 2025

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

- Bokslut för miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, 2025
- Budget, 2025
- Delårsbokslut per april, 2025
- Delårsrapport per augusti, 2025
- Internkontrollplan inklusive riskanalys, 2025
- Månadsrapport februari och oktober, 2025
- Protokoll 2024 - 2026
- Reglemente för miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
- Uppföljning av internkontrollplan, 2025

Välfärdsnämnden

- Bokslut för välfärdsnämnden, 2025
- Budget, 2025
- Delårsbokslut per april, 2025
- Delårsrapport per augusti, 2025
- Internkontrollplan, 2025
- Månadsrapport februari och oktober, 2025
- Protokoll 2024 - 2026
- Reglemente för välfärdsnämnden
- Uppföljning av internkontrollplan, 2025

Överförmyndaren

- Budgetuppföljning tertial 1 och 2 för Samverkande överförmyndare
- Internkontrollplan 2025 för Samverkande överförmyndare
- Mötesanteckningar för Samverkande överförmyndare
- Reglemente för överförmyndaren
- Riskanalys till grund för internkontrollplan för Samverkande överförmyndare
- Uppföljning av internkontrollplan 2025 för Samverkande överförmyndare
- Verksamhetsberättelse Samverkande överförmyndare 2025

Sabina Trohne
Nämndsekreterare

Dnr: KUN-2026-000005

Anmälan om delegationsbeslut - maj 2026

Förslag till beslut

Kultur- och utbildningsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av delegationsbeslut för perioden 2026-05-01 till 2026-05-31.

Sammanfattning

Redovisning av beslut fattade enligt kultur- och utbildningsnämndens delegationsordning 2025-12-17 § 141. Förteckningen redovisar delegationsbeslut fattade under perioden 2026-05-01 till 2026-05-31.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-06-01.
Delegationsförteckning – maj 2026

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Hållbar utveckling – Ekonomisk dimension

Inga ekonomiska konsekvenser.

Hållbar utveckling – Social dimension

Inga sociala konsekvenser.

Hållbar utveckling – Miljömässig dimension

Inga miljömässiga konsekvenser.

Christer Westlund
Förvaltningschef
Kultur- och utbildningsförvaltningen

Beslutet skickas till:
Akten.

KUN - Kultur- och utbildningsnämnden**Delegationsförteckning – maj 2026**

Datum	Dok. ID	Riktning	Avsändare/Mottagare	Beskrivning	Ansvarig	Diarienummer
2026-05-28	4206	UPPR	Kultur- och utbildningsförvaltningen	Delegationsbeslut 2025-12-17 § 141 punkt 3.1.1 - Beslut om skolskjuts på grund av särskilda skäl. Läsåret 2026–2027.	Kajsa Lindberg	KUN-2026-000113
2026-05-22	4145	UPPR	Kultur- och Utbildning	Delegationsbeslut 2025-12-17 § 141 punkt 4.2.1 - Besluta om bidrag till ungdoms- och idrottsföreningar samt övriga föreningar enligt fastställda bidragsregler	Christer Westlund	KUN-2026-000022
2026-05-21	4138	UPPR	Kultur- och utbildningsförvaltningen	Delegationsbeslut 2025-12-17 § 141 punkt 4.2.1 - Besluta om bidrag till ungdoms- och idrottsföreningar samt övriga föreningar enligt fastställda bidragsregler. - Beslut om beviljat Lokalbidrag verksamhetsåret 2026 - Övriga föreningar.	Christer Westlund	KUN-2026-000023
2026-05-11	4092	UPPR	Kultur- och utbildningsförvaltningen	Delegationsbeslut 2025-12-17 § 141 punkt 4.2.1 - Besluta om bidrag till ungdoms- och idrottsföreningar samt övriga föreningar enligt fastställda bidragsregler - Utbetalning av Grundbidrag till Övriga föreningar.	Christer Westlund	KUN-2026-000021

Sabina Trohne
Nämndsekreterare

Dnr: KUN-2026-000010

Anmälan till huvudman om elevs oroande frånvaro - maj 2026

Förslag till beslut

Kultur- och utbildningsnämnden beslutar att godkänna informationen.

Sammanfattning

Redovisning av anmälan om elevs oroande frånvaro. Förteckningen redovisar anmälningar gjorda under perioden 2026-05-01 till 2026-05-31.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-05-01.

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Hållbar utveckling – Ekonomisk dimension

Inga ekonomiska konsekvenser.

Hållbar utveckling – Social dimension

Inga sociala konsekvenser.

Hållbar utveckling – Miljömässig dimension

Inga miljömässiga konsekvenser.

Christer Westlund
Förvaltningschef
Kultur- och utbildningsförvaltningen

Beslutet skickas till:

Akten.

Sabina Trohne
Nämndsekreterare

Dnr: KUN-2026-000011

Anmälan till huvudman om kränkande behandling – maj 2026

Förslag till beslut

Kultur- och utbildningsnämnden beslutar att godkänna informationen.

Sammanfattning

Redovisning av anmälan om kränkande behandling. Förteckningen redovisar anmälningar gjorda under perioden 2026-05-01 till 2026-05-31.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-06-01.

Redovisning av kränkande behandling – maj 2026.

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Hållbar utveckling – Ekonomisk dimension

Inga ekonomiska konsekvenser.

Hållbar utveckling – Social dimension

Inga sociala konsekvenser.

Hållbar utveckling – Miljömässig dimension

Inga miljömässiga konsekvenser.

Christer Westlund
Förvaltningschef
Kultur- och utbildningsförvaltningen

Beslutet skickas till:

Akten.

Statistik

► Kränkande Behandling Incident Munkedals Kommun

Munkedals Kommun Grundskola

Filter 2026-05-01 - 2026-05-31

256 ärenden

Nya: 50
Från tidigare: 206

Ej påbörjade 25	Påbörjade 177	Avslutade 54
------------------------	----------------------	---------------------

I dessa siffror räknas ärenden som inte är en kränkning med.

Ej påbörjade = Antal ärenden med status "Anmälan inskickad" sista datumet i perioden.

Påbörjade = Antal ärenden med status "Utredning pågår", "Åtgärddar" eller "Uppföljning" sista datumet i perioden.

Avslutade = Antal ärenden som blivit godkända av enhet- och organisationsansvarig under vald period.

Ärenden som **begärts raderade**, eller som **är raderade** räknas inte med i statistiken.

Tänk på! Ej påbörjade, påbörjade och avslutade ärenden kan omfatta ärenden inskickade innan vald tidsperiod.

Avslutade ärenden

Ej kränkning

Antal avslutade ärenden: 54

Ej kränkning	9.26%	5
Kränkning	90.74%	49

Snabbutredning

Antal avslutade ärenden: 54

Snabbutredning	40.74%	22
Utredning	59.26%	32

Kön

Siffrorna avser pågående och avslutade ärenden. Här räknas enbart ärenden som är bedömda som kränkningar enligt skollagen.

Utsatt

Hon	29.49%	64
Han	67.28%	146
Hen/Annat	0.46%	1
Vet ej	0.92%	2
Ej angivet	1.84%	4

Utsättare

Hon	12.89%	33
Han	84.77%	217
Vet ej	0.39%	1
Ej angivet	1.95%	5

Hur och var

Siffrorna avser pågående och avslutade ärenden. Här räknas enbart ärenden som är bedömda som kränkningar enligt skollagen.

Kategorier

Fysisk	45.77%	130
Verbal	27.82%	79
Psykosocial	9.15%	26
Sexuella trakasserier	3.87%	11
Diskriminering	5.99%	17
Trakasserier	3.87%	11
Text/bild	1.76%	5
Ej angivet	1.76%	5

Skolor

Munkedalsskolan	7.37%	16
Hällevadsholms skola	9.68%	21
Centrumskolan Dingle	4.15%	9
Kungsmarksskolan	11.98%	26
Bruksskolan	57.14%	124
Kunskapens Hus	3.69%	8
Hedekas skola	5.99%	13

Sabina Trohne
Nämndsekreterare

Dnr: KUN-2026-000012

Anmälan till huvudman om elevs avstängning maj 2026 - Grundskolan

Förslag till beslut

Kultur- och utbildningsnämnden beslutar att godkänna informationen.

Sammanfattning

Redovisning av anmälan om elevs avstängning i grundskolan. Förteckningen redovisar avstängningar i grundskolan anmälda under perioden 2026-05-01 till 2026-05-31.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-06-01.

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Hållbar utveckling – Ekonomisk dimension

Inga ekonomiska konsekvenser.

Hållbar utveckling – Social dimension

Inga sociala konsekvenser.

Hållbar utveckling – Miljömässig dimension

Inga miljömässiga konsekvenser.

Christer Westlund
Förvaltningschef
Kultur- och utbildningsförvaltningen

Beslutet skickas till:

Akten.

Sabina Trohne
Nämndsekreterare

Dnr: KUN-2026-000013

Anmälan till huvudman om elevs avstängning maj 2026 - Frivilliga skolformen

Förslag till beslut

Kultur- och utbildningsnämnden beslutar att godkänna informationen.

Sammanfattning

Redovisning av anmälan om elevs avstängning i frivilliga skolformen. Inga avstängningar i frivilliga skolformen finns anmälda för perioden 2026-05-01 till 2026-05-31.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-06-01.

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Hållbar utveckling – Ekonomisk dimension

Inga ekonomiska konsekvenser.

Hållbar utveckling – Social dimension

Inga sociala konsekvenser.

Hållbar utveckling – Miljömässig dimension

Inga miljömässiga konsekvenser.

Christer Westlund
Förvaltningschef
Kultur- och utbildningsförvaltningen

Beslutet skickas till:
Akten.